VEREJNÁ KNIŽNICA JÁNA BOCATIA

KULTÚRNE ZARIADENIE KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ

2018

Obsah

1. Všeobecná charakteristika organizácie ... 2
2. Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka ... 2
2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti ... 4
2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia ... 4
3. Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti ... 7
3.1 Plnenie štandardov ... 8
3.2 Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti ... 9
3.2.1 Knižničné fondy ... 9
3.2.2 Služby – používatelia / čitatelia ... 14
3.2.3 Služby – výpožičky a informačná činnosť ... 20
3.2.3.1 Študovňa odbornej literatúry ... 25
3.2.3.2 Hudobné oddelenie ... 25
3.2.4 Vzdelávacie a kultúrne podujatia ... 28
3.2.4.1 Výstavná činnosť ... 31
3.2.4.2 Vzdelávacie podujatia zamerané na celoživotné vzdelávanie ... 33
3.2.5 REGIONÁLNA ČINNOSŤ ... 36
3.2.5.1 Bibliografická činnosť ... 36
3.2.5.2 Regionálne oddelenie ... 37
3.2.5.3 Metodická činnosť ... 38
3.2.6 Publikačná činnosť ... 39
3.3 Cezhraničná a medzinárodná spolupráca ... 42
4. Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti ... 42
4.1 Rozpočtové hospodárenie ... 42
4.2 Správa majetku ... 47
4.3 Projektová úspešnosť ... 51
5. Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov ... 54
6. Marketing a propagácia ... 54
7. Priority rozvoja organizácie na budúci rok ... 55

1. Všeobecná charakteristika organizácie

Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach (VKJB) je v súčasnosti modernou, dynamicky sa rozvíjajúcou krajskou knižnicou, ktorá svojimi aktivitami reaguje na potreby spoločnosti. Popri tradičnom poslaní poskytovať knižnično-informačné služby sa zameriava aj na oblasť neformálneho vzdelávania. Okrem detí a mládeže sa cielene orientuje na ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku. Dôvodom je nepriaznivý demografický vývoj v Košickom kraji i na Slovensku a radikálny súčasný i očakávaný nárast počtu obyvateľov vo vyššom strednom a staršom veku. Knižnica reaguje na nedostatočnú ponuku neformálneho vzdelávania pre túto kategóriu ľudí. Tieto aktivity VKJB sú v súlade so Zákonom o knižniciach a s Národným programom aktívneho starnutia SR na roky 2014-2020.

V ostatných rokoch knižnica zaznamenáva každoročný nárast počtu registrovaných čitateľov a počtu účastníkov svojich podujatí. V roku 2017 mala 10 321 čitateľov, v roku 2018 opäť zaznamenala nárast na 10 521. V roku 2018 VKJB pripravila 766 podujatí. Návštevnosť knižnice - takmer 180 tisíc návštev. Vplyv na tieto pozitívne výsledky majú cielené marketingové aktivity vrátane pravidelných tlačových správ zasielaných médiám, personálne zázemie, systematické dopĺňanie fondu o aktuálne knižničné jednotky, podstatne zintenzívnený nákup novej a žiadanej literatúry, modernizácia pracovísk knižnice a inovatívne aktivity. Knižnica na svoj rozvoj aktívne získava mimorozpočtové prostriedky vďaka grantom a projektom.

Knižnica má 42 zamestnancov a poskytuje služby v 9 pracoviskách. Má centrálnu požičovňu na Hviezdoslavovej 5, regionálne a hudobné oddelenie na Hlavnej 48 v Barkóczyho paláci a pobočky v mestských častiach Košíc – na sídliskách Nad Jazerom, KVP, Terase, Dargovských hrdinov, v Barci a Šaci.

Knižnica má názov po Jánovi Bocatiovi (1569 – 1621). Bol známy literát, pedagóg, historik a diplomat. Do Košíc prišiel v roku 1599. Najskôr viedol mestskú školu, neskôr bol radcom a richtárom mesta.

Počiatky Verejnej knižnice Jána Bocatia siahajú do 17. storočia, do obdobia vzniku Košickej univerzity. Jej zakladateľ - jágerský biskup Benedikt Kisdy - daroval svojmu ústavu väčší počet kníh, ktorý sa stal základom knižnice. Po vyše sto rokoch pôsobenia bola univerzita preložená do Budína a namiesto nej bola v Košiciach zriadená Kráľovská právnická akadémia. Právnická akadémia pôsobila v Košiciach do roku 1923. Po jej zrušení bolo nutné rozhodnúť o ďalšom osude knižnice. Boli snahy presťahovať knižnicu ako celok do Bratislavy a dať ju k dispozícii tamojšej Univerzitnej knižnici. Tento zámer sa stretol u obyvateľstva Košíc ako aj u predstaviteľov mesta s nesúhlasom. Napokon sa akademická knižnica stala základom obecnej a ústrednej knižnice v Košiciach. Koncom roku 1923 vznikla Štátna verejná knižnica mesta Košice. Knižnica pôsobila v budove bývalej Právnickej akadémie na Kováčskej ulici. V roku 1928 sa presťahovala do objektu starej radnice na Hlavnej ulici**.**

V živote knižnice je dôležitý rok 1996. Po 70 ročnom pôsobení v budove historickej radnice sa knižnica presťahovala do priestorov budovy bývalej školy na Hviezdoslavovej 5 a súčasne do Barkóczyho paláca na Hlavnej 48. V roku 2002, po reforme verejnej správy, VKJB ako štátna inštitúcia prechádza pod Košický samosprávny kraj.

2. Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka

V roku 2018 sme ukončili cezhraničný projekt **Knižnice pre vzdelávanie 50plus**, kde sme ako jediná knižnica v SR získali financie cez program Erazmus+. VKJB bola lídrom projektu,

spolupracovali sme s krajskými knižnicami z Miskolca a Ostravy. Celkom sme na projekt získali takmer 58 tis. eur. Vďaka projektu sme vlani pripravili až **40 workshopov**, ktoré boli realizované počas **tematických cyklov neformálneho vzdelávania**. Táto aktivita mala výbornú medializáciu v domácich i zahraničných médiách, riaditeľka ju prezentovala aj na troch **konferenciách s medzinárodnou účasťou** (Komunálna knižnica, Caslin, Infos). Nové vzdelávacie aktivity mali vplyv na návštevnosť. Vlani sme pripravili **766 podujatí**, celková návštevnosť vrátane služieb predstavovala takmer **180 000 návštevníkov**.

VKJB získala financie vďaka **19 úspešným projektom**, na svoje aktivity sme dostali viac ako **58 tisíc eur mimorozpočtových prostriedkov**. Výnimočnú sumu 20 tis. eur sme mali z Fondu na podporu umenia na nákup nových kníh, na literárny e-magazín Knihynadosah.sk to bolo 6 tis. €, projekt 1+1 čo sú besedy so spisovateľmi v inovatívnom, multižánrovom formáte bol podporený sumou 3 500 €. Projekt Spoznajme sa, zameraný na prezentáciu kultúry národnostných menšín, získal podporu s Úradu vlády 3 000 €. Aj v roku 2018 sa knižnica tešila **priazni starostov mestských častí a donorov**, ktorí nám schválili **4 600 €.**

Počet knižných jednotiek získaných kúpou bol 4,1 % z knižného fondu, čo predstavuje najlepší výsledok v doterajšej histórii knižnice. Vo fonde bol **prírastok takmer 11 640 knižničných jednotiek**. **Na nákup knižničného fondu** sme vďaka účelovej dotácii KSK, grantom a sponzorom použili **77 400 eur**, na periodiká ďalších 9 240 eur. Možno konštatovať, že sa nám úspešne darí omladzovať a aktualizovať fond. Výsledkom je každoročne **narastajúci počet registrovaných čitateľov**. V roku 2018 nám ich pribudlo 200, stav ku koncu roka bol **10 521**. Vďaka atraktívnym, súčasným titulom nám **narástol počet výpožičiek**, v porovnaní s rokom 2017 o 35 tisíc na takmer 426 tisíc výpožičiek.

V centrálnej požičovni na Hviezdoslavovej 5 sme pokračovali v **modernizácii interiéru**. Rekonštruovali sme parkety na celom 1. poschodí vrátane služobných priestorov, prečalúnili sme sedací nábytok v čitárni, oddeleniach beletrie, náučnej literatúry, informačno-vzdelávacieho centra, hudobného. Vymenili sme žiarivkové osvetlenie za LED v priestore centrálnej požičovne, zabezpečili výmenu dverí za repliky v historickej budove Barkóczyho paláca na Hlavnej 48, opravili a vymaľovali sme steny v objektoch na Hlavnej a Hviezdoslavovej ulici. **Rozsiahle práce v hodnote 27 000 eur** si vyžiadali obmedzenie služieb knižnice, na čo sme využili čas prázdnin. Koordinácia prác bola náročná, ako aj potreba maximálnej angažovanosti celého kolektívu knižnice. Výsledkom je, že **od ukončenia prác zaznamenávame zvýšenie návštevnosti** centrálnej požičovne a takmer neustále obsadenú študovňu a priestory náučnej literatúry najmä študentmi. Je to dôkaz, že moderný, čistý priestor láka a zvyšuje kredit našej organizácie.

Vlani sme vďaka **partnerstvu s Městskou knihovnou v Prahe** začali našim čitateľom ponúkať **možnosť bezplatného stiahnutia e-kníh** vydávaných partnerom. Stiahnutie je možné vo viacerých formátoch, na server pražskej knižnice sa možno prekliknúť cez on-line katalóg VKJB. Spoluprácu plánujeme rozšíriť, knižnica v hlavnom meste Českej republiky prejavila záujem o zdieľanie elektronického literárneho magazínu knihynadosah.sk, ktorý je unikátnym projektom VKJB. Teší nás možnosť propagovať literatúru a slovenských tvorcov aj za hranicami, vnímame to ako dôkaz zmysluplnosti našich nových aktivít.

2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti

Medzi úspechy VKJB nesporne patrí **mimoriadna publicita** našich podujatí, tlačové správy a informácie o dianí v knižnici majú odozvu v lokálnych, celoslovenských, ale aj zahraničných médiách. Dovedna sme mali 78 tlačených výstupov plus 170 v sociálnych médiách, Priestor v televíznom a rozhlasovom vysielaní dostalo 29 príspevkov z VKJB, online 28.

Medzí úspechy radím vytvorenie tzv. **regionálnej hudobnej mapy**, ktorá atraktívnym spôsobom promuje fond hudobného oddelenia – publikácie, notové záznamy, ale aj autentické nahrávky nositeľov tradícií. Mapu v súčasnosti finalizujeme a pripravujeme jej promovanie. Ide o **spôsob uchovania a sprístupnenia kultúrneho dedičstva** súvisiaceho s regiónmi východného Slovenska. Vďaka účelovému príspevku, ktorý sme získali od zriaďovateľa, najmä cez ústretovosť odboru kultúry, môžeme zaradiť do fondu zbierkový materiál folkloristu a zberateľa p. Ľubomíra Varínskeho. Licenčná zmluva s autorom umožní VKJB používať spracovaný a zdigitalizovaný materiál na edukačné účely. V súčasnosti hudobné oddelenie preberá a spracúva unikátnu zbierku za spoluúčasti autora.

Vlani Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach (VKJB) získala finančnú podporu na **projekt zameraný na pamätné tabule a pamätníky** s názvom „Jedným klikom za pamätníkom“ **z Fondu malých projektov Via Carpatia**, program Interreg V-A. VKJB je lídrom projektu, partnerom je Župná a Mestská Knižnica II. Fr. Rákócziho, Miskolc. Projekt budeme realizovať v tomto roku, výstupom bude mobilná aplikácia. Celková získaná suma je 33 400 eur. VKJB spracuje informácie o 100 pamätníkoch a pamätných tabuliach, knižnica v Miskolci 50. Aplikácia bude vhodná aj pre ľudí so zrakovým hendikepom, súčasťou bude audio sprievodca v jazykových mutáciách slovenčina-angličtina-maďarčina. Záujemcovia získajú tiež prehľad o súvisiacich historických dokumentoch vo fonde regionálneho oddelenia VKJB.

Problémovou je pobočka VKJB na sídlisku nad Jazerom, ktorá je v nevyhovujúcich priestoroch s problematickým prístupom. Starostka mestskej časti nám ponúkla nové, vhodnejšie, bezpečnejšie a bezbariérové priestory, avšak doposiaľ nemáme zo strany zriaďovateľa vyjasnenú otázku ich úpravy.

V tomto roku chceme začať prvú etapu opravy poškodenej fasády pamiatkovo chránenej budovy na Hviezdoslavovej 5. Schválených od zriaďovateľa máme 150 tisíc eur, práce plánujeme realizovať vo vlastnej réžii, aby sme zabezpečili ich ukončenie do konca roka. Otázne je, či budeme môcť pokračovať ďalšími etapami, čo vnímame ako potrebné, aby sme predišli pokračujúcej devastácii a ohrozeniu zdravia ľudí pohybujúcich sa v blízkosti objektu.

2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia

Kvalita verejných služieb, orientácia na návštevníka	**2017**	**2018**	**Zdroj, vysvetlivka**
cieľ:	**zvyšovať kvalitu služieb**		
Základné knižničné ukazovatele			
počet aktívnych používateľov knižnice spolu	10 321	10 521	KULT – 4.Modul, r.1
počet výpožičiek spolu	390 568	425 521	KULT – 3.Modul r.1
z toho absenčných	320 272	359 853	KULT – 3.Modul r.2
z toho prezenčných	70 296	68 668	KULT – 3.Modul r.3
knižničný fond - stav/počet	218 525	219 135	KULT – 2.Modul, r.1

Počet návštevníkov knižnice spolu	183 217	179 749	KULT – Modul , r. 19
platená návštevnosť	10 321	10 521	vypĺňať ako v predchádzajúcich rokoch
neplatená návštevnosť	183 217	179 749	vypĺňať ako v predchádzajúcich rokoch
Počet podujatí organizovaných knižnicou spolu (celkový počet aktivít)	668	766	KULT – 4.Modul r.3
Finančná oblasť	**2017**	**2018**	
cieľ:	**znižovať náklady a zvyšovať mieru samofinancovania**		
Náklady spolu			
náklady na činnosť knižnice spolu	928 909	925 300	KULT – 5. Modul, r. 19
mzdové náklady celkom (vrátane odvodov)	525 208	537 331	KULT – 5. Modul, r. 22+r.26+r.27
Prevádzkové náklady	233 075	179 702	KULT - 5. Modul, r. 29
Kapitálové výdavky	0	0	KULT - 5. Modul, r. 34
Bežné výdavky			
výdavky na prevádzku	841 856	855 974,11	k 31.12. , účtovné výkazy
výdavky na činnosť	32 702	11 819	k 31.12., účtovné výkazy
Príjmy spolu	929 157	925 441	KULT – 5. Modul, r.1,
			Transfer od zriaďovateľa
na bežné výdavky	733 484	761 513	k 31.12., účtovné výkazy
na kapitálové výdavky	0	0	k 31.12. , účtovné výkazy
spolu	771 186	761 513	KULT – 5.Modul, r. 4
Ďalšie príjmy			
z prenájmu	9 143	12 171	KULT – 5.Modul, r. 18
z vlastnej činnosti	30 629	34 284	KULT – 5.Modul, r. 16+17 -vstupné, vložné, poplatky,
dary a sponzorské	2 229	300	KULT – 5.Modul, r. 12

spolu	42 001	46 755	
Externé grantové a projektové zdroje			
kultúrne poukazy	299	0	získaná suma
transfery z rozpočtu obcí, miest	0	0	KULT – 5.Modul, r. 5
domáce projekty: tuzemské granty spolu (aj z Úradu práce, soc.vecí a rodiny)	29 399	39 350 14 500	KULT – 5.Modul, r. 8
zahraničné projekty: zahraničné granty spolu	23 500	4 720 €	KULT – 5.Modul, r. 11, úhrada bude po odobrení záverečnej správy
počet podaných projektov	14	19	projekt: tuzemský aj zahraničný, FPU, MK SR, ÚV SR, zahraničné granty, granty zo súkromných nadácií, projekty (transfery) z obcí- mimo kultúrnych poukazov
počet schválených projektov	13	14	
výška získaných financií z externých grantov a projektov spolu	29 399 tuzemské 23 500 EÚ	**58 020 €**	
Vnútorné procesy, inovácie, marketing	**2017**	**2018**	
cieľ:	**cielená propagácia, zavádzanie inovácií**		
počet aktivít realizovaných v spolupráci s inými KZ v KSK	1	2	Hvezdáreň Michalovce, KC Abova, Bidovce
počet nových partnerstiev	6	2	SAK, Mestská knihovna v Praze
počet nových kľúčových aktivít	2	3	Literárny e-magazín, Spoznajme sa, Osudové osmičky
počet kľúčových mediálnych výstupov	119	107	články v tlači, TV, rozhlas
Strategický rozvoj	**2017**	**2018**	
cieľ:	**systematický a dynamický vlastný rozvoj**		
definovaná stratégia rozvoja			áno, nie
vlastný ukazovateľ rozvoja	Splnené/prekročené		Udržať počet čitateľov
plnenie prioritných cieľov v roku 2018			Zaviesť pilotné cykly neformálneho vzdelávania

3. Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti

Nosné/ťažiskové aktivity za rok 2018

Aktivita	Popis
Knihy na dosah	Realizácia literárneho portálu Knihy na dosah, ktorý je zameraný na podporu a prezentáciu autorov, vzdelávanie v oblasti literatúry a podporu čítania. Prináša rubriky, v ktorých dáva priestor renomovaným i začínajúcim autorom, ponúka súčasnú prózu, poéziu, komiks, recenzie, eseje, knižné tipy, rozhovory s inšpirujúcimi osobnosťami.
Spoznajme sa	Fond na podporu kultúry národnostných menšín v programe Podpora zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám. Séria týždňových podujatí zameraná na rómsku, českú, maďarskú a židovskú národnosť.
Osudové osmičky	Fond na podporu kultúry národnostných menšín v programe Podpora zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám. Interaktívna výstava v dvoch formách – fyzicky a virtuálne zameraná na zlomové dejinné udalosti tzv. osmičkových rokov.
„Jedným klikom za pamätníkom“	V rámci výzvy INTERREG bol spracovaný projekt v oblasti cezhraničnej spolupráce Slovensko-Maďarsko v kategórii malých grantov Hlavnými plánovanými výstupmi projektu sú: - vytvorenie databázy pamätných tabúľ v oboch mestách a jej mobilná aplikácia, - fotosúťaž pre verejnosť k téme, - výstavy, workshop, prezentácia hlavného výstupu, -zaradenie produktu do ponuky programov cestovného ruchu.
1+1	Literárno-hudobné večery za účasti súčasných slovenských spisovateľov a ich hostí. Výber pozvaných osobností kultúrneho a umeleckého života sa uskutočňuje na základe osobnej a tvorivej spriaznenosti zúčastnených. Podujatia sú obohatené aj o hudobnú produkciu.

3.1 Plnenie štandardov

Názov štandardu	Počet / Rok	Poznámka	Plnenie za rok 2018
Počet knižných jednotiek získaných kúpou	2% z knižného fondu	V roku 2017 to bolo 3,56%, ide o rekord v histórii knižnice	4,10 %
Suma finančných prostriedkov na nákup knižničných fondov	10 eur na knihu		9,49 €
Počet titulov periodík	35 - 50 50 – 80 100 – 150	Podľa počtu obyvateľstva v danom meste 5 000 – 20 000 obyvateľov 20 000 – 40 000 obyvateľov nad 100 000 obyvateľov	118
Počet prevádzkových hodín	min. 50 hodín / týždeň		52
Počet výpožičiek na 1 zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti	60 – 80% zo slovenského štandardu 9 000 – 12 000 výpožičiek	Výpožičky na 1 zamestnanca (pracovníka služieb) vykonávajúceho knihovnícke činnosti, v prípade kumulácie pracovných činností vykazovať prepočítaný stav.	11 676
Počet výpožičiek na 1 čitateľa	min. 20 / rok	Sledovať zo štatistického výkazu – výpožičky celkom	40,73
Počet platených akcií, služieb a podujatí organizovaných knižnicou	4 ročne	- kopírovanie - rešerš - MVS - burza kníh - rezervácia - účastnícky poplatok	6
Počet marketingových aktivít so zameraním na propagáciu knižnice	4	Pravidelná príloha v Košickom Večeri, šťastné hodinky, nástenný kalendár, direkt marketing e-mailové pozvánky, a ďalšie	130
Počet odbornej činnosti, regionalistika a digitalizácia	4	Vydané bibliografie, metodické materiály, publikačná činnosť z regionálnych fondov, vystúpenie na konferenciách a seminároch, spracovanie pomôcok pre účely bádania	5

		v regionálnych zbierkach (katalógy, retrospektíva...); digitalizácia – prevod knižničného dokumentu do elektronickej formy za účelom ochrany a sprístupnenia – digitalizácia vzácnych dokumentov, periodík, knižných lístkov, pohľadníc, AVD...)	
Počet podujatí literárneho charakteru + výstavy	8		40
Počet podujatí zamerané na celoživotné vzdelávanie	2		40

3.2 Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti

Hlavná činnosť

3.2.1 Knižničné fondy

Činnosť útvaru doplňovania, spracovania, revízie a ochrany knižničného fondu bola zameraná na plnenie základných úloh vyplývajúcich z pracovných činností oddelenia. Objem prírastkov a úbytkov knižničného fondu (ďalej KF) v pláne stanovený nebol.

Kvantitatívne ukazovatele:	**Čerpanie k 31 . 12 . 2018**
Prírastky knižničného fondu	11 635
Úbytky	11 025
Celkový stav knižničného fondu	219 135

Čerpanie finančného príspevku Úradu Košického samosprávneho kraja na nákup neperiodického knižničného fondu (ďalej KF) k 31. 12. 2018 na knihy a špeciálne dokumenty vrátane spoluúčastí grantov, sponzorov, projektov a dotácií bol 51 640,28 € .
V priebehu roka sme vypracovali žiadosti o sponzorské príspevky na nákup KF na jednotlivé mestské časti, v ktorých majú pôsobnosť jednotlivé pobočky VKJB. Na doplnenie KF prispeli aj individuálni darcovia a OZ Jána Bocatia svojimi 2 % z daní.
Prehľad čerpania sponzorských príspevkov, grantov a iných zdrojov na nákup knižničného fondu k 31. 12. 2018

Názov	**suma**	**účel použitia**
MÚ MČ ŠACA	1 500,00	*nákup knižničného fondu*
MÚ MČ KE-Nad jazerom	350,00	
MÚ MČ KE-Barca	400,00	

MÚ MČ KE-Západ	60,00	
OZ JB	1 411,59	
TEHO	300,00	
Mestské lesy	250,00	
Burza kníh	315,98	
SPOLU	**4 587,57**	

Názov		**účel použitia**
FPU 2017	7 432,76	*nákup knižničného fondu*
FPU 2018	11 978,14	
Erazmus+	86,16	
Fond na podporu národnostných menším	1 700,00	
SPOLU	**21 197,06**	

Čerpanie finančných prostriedkov na nákup KF spolu:

Čerpanie spolu	**€**
Granty	21 197,06
Sponzorské príspevky	4 271,59
KSK - knižný fond	51 640,28
Burza	315,98
Spolu	**77 424,91**
KSK - periodiká	9 241,87
Celkom	**86 666,78**

V roku 2018 oddelenie akvizície a spracovania fondov doplnilo a spracovalo do knižničného fondu 9 985 knižničných jednotiek (ďalej kn. j.), 191 kn. j. (staré tlače, rukopisy a dary regionálneho charakteru spracovalo oddelenie Regionálnej študovne a 1 459 kn. j. (hudobniny, a AV médiá) Hudobné oddelenie. Akvizičná činnosť bola zameraná na pravidelné sledovanie knižného trhu, edičných plánov, výpredajov a profiláciu fondu s prihliadnutím na možnosti a zameranie knižnice rešpektujúc potreby a požiadavky čitateľov. Ako podporný prostriedok pri orientácii v čitateľských preferenciách sledujeme analytický nástroj - štatistika preferencií nákupu, rešpektujeme pri nákupe službu návrhy a vyjadrené potreby čitateľov (137 písomných požiadaviek) a tiež reagujeme za zvýšený počet rezervácií dokumentov. Akvizičná činnosť mala v priebehu roka rastúcu tendenciu. V prvom štvrťroku sme získali a spracovali (938 kn. j.) čiastočne financované z príspevku Fondu na podporu umenia (ďalej FPU) za rok 2017 a Košického samosprávneho kraja (ďalej KSK). V druhom štvrťroku okrem KSK pribúdali príspevky sponzorov a jednotlivých mestských častí (2 165kn. j.). V mesiacoch jún-júl sa činnosť pracoviska z dôvodu maľovania a brúsenia parkiet v kancelárii a na oddelení

zamerala na pomocné práce a prípravy súvisiace s estetizáciou výpožičného priestoru a kancelárií. Nákup a prírastkovanie fondu bolo v tomto období pozastavené. V treťom štvrťroku k financovaniu pribudli prostriedky z FPU 2018 (spracovaných 1 601kn. j.). Najväčší nárast finančných prostriedkov na nákup fondu bol počas posledného štvrťroka, kedy pribudli príspevky z projektov Fond na podporu národnostných menšín (ďalej FPNM), sponzorské príspevky aj účelové príspevky KSK na nákup fondov (vyčlenená prostriedky na nákup starých tlačí a hudobnín). V tomto štvrťroku sme v spracovali 6 931 kn. j.

Kúpou získané knižničné jednotky 5 655 kn. j. (príspevok KSK, spoluúčasť grantu FPU 2018 a FPNM, nákup za zisk z burzy) tvorili 49 % , zo sponzorských príspevkov získaných 548 kn. j. tvorilo 5 %, z grantov a projektov 2 426 kn. j. tvorilo v prírastku 21 % a iné spôsoby nadobudnutia (náhrady, preprírastkované a presunuté z ručnej evidenice) 1324 kn. j. 11%.

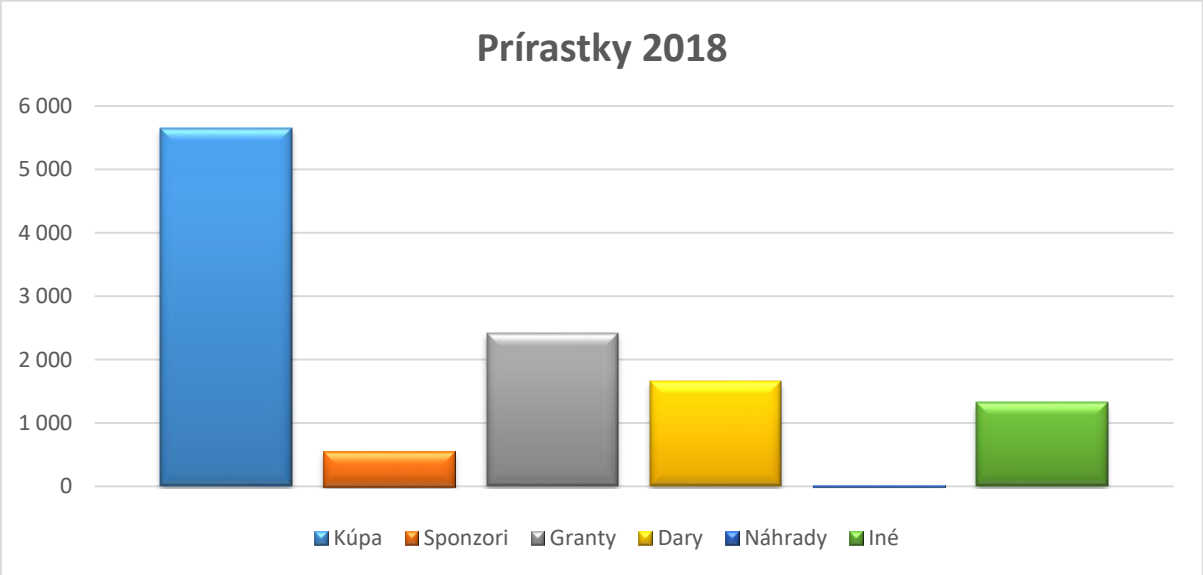

Podiel prírastkovaných knižničných jednotiek za rok 2018 podľa spôsobu financovania

KF sme doplňovali predovšetkým u dodávateľov s najvyšším rabatom (Slovart, s.r.o, 35% rabat, Inform, Partner Technic, IKAR a.s. a I.M.I 30% rabat, Albatros Media 28% rabat). V priebehu roka sme zrealizovali 299 objednávok od 41 dodávateľov z 19 rozličných zdrojov financovania. Priemerná veľkoobchodná cena kúpou získanej knižničnej jednotky v roku 2018 bola 8,87 € pričom priemerný dosiahnutý rabat predstavoval 27,13 %.
V roku 2018 knižnica získala darom od súkromných osôb viac ako 3 100 kn. j.), z ktorých 1 658 kn. j. bolo zaradených do knižničného fondu (tvorili 14 % prírastku ako doplnenie fondu). Časť darov bola použitá na výmenu za poškodené a opotrebované knižničné jednotky, čím sa darí priebežne ozdravovať knižný fond. Zvyšné darované knihy boli so súhlasom darcov ponúknuté čitateľom v štyroch burzách (apríl, jún, september, október). Za zisk z burzy sme zakúpili 39 kn. j. Náhrady za stratené knihy (24 kn. j.), knihy opätovne prírastkované (114 kn.j.) a iné formy nadobudnutia (časť fondu hudobného oddelenia LP, SP a EP platní sa previedol z ručnej evidencie do KIS Clavius v počte 985 kn. j.) tvorili 12,59 % prírastku.
Prírastky knižničného fondu za rok 2018 tvoril fond beletrie 64,16 % (z toho 17,63 % beletria pre deti), náučnej literatúry 20,24 % (z toho 3,58 % náučná pre deti), špeciálne dokumenty 15,60 % (percentuálny nárast spôsobený presunom LP platní z ručnej evidencie do KIS

Clavius). Jazykovo najpočetnejšie boli zastúpené: slovenský jazyk (74 %), český (12 %), anglický (4 %), maďarský 2 % a ostatné jazyky (8 %). Podrobnejší prehľad uvádzame v prílohách.

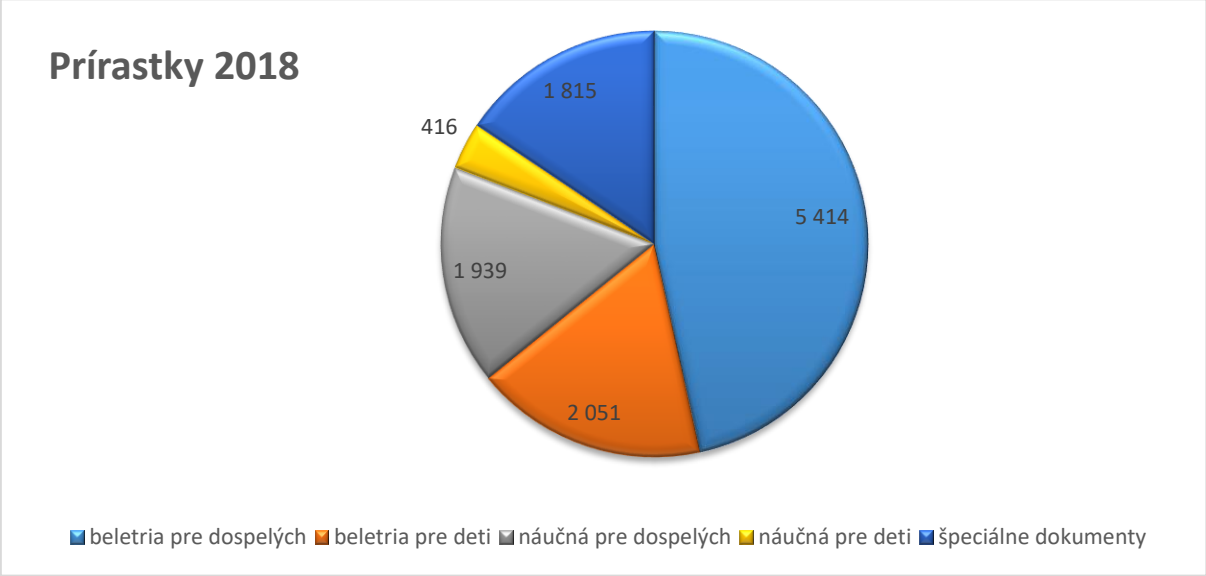

Podiel prírastkovaných dokumentov 2018 tematicky

Všetky jednotky boli v priebehu roka menne a vecne katalogizované. Priebežne sa opravovali a doplňovali slovníky menných autorít (doplňovali sa biografické údaje, likvidovali duplicity a pod.), kľúčových slov, edícií a dodávateľov, spätne sa opravovali a dopĺňali signatúry a cutterizačné znaky (aj v žánrovom radení beletrie) a rozpis monografií.
V priebehu roka došlo na oddelení k opakovanej výmene katalogizátorky (v máji z dôvodu odchodu do starobného dôchodku) a decembri (z dôvodu odchodu pracovníka dohodou).
Z celkového objemu knižničného fondu 219 135 kn. j. je v KIS Clavius spracovaných 211 860 kn. j. a v ručnej evidencii je 7 275 kn. j (CD a LP). Vo voľnom výbere (absenčné vypožičiavanie) je 187 824 kn. j. (86 % KF), v študovniach s prezenčným požičiavaním 12 451 (6 % KF), v externom sklade 99 58 kn. (5 %).

Okrem titulov, ktoré má knižnica vo vlastnej evidencii, je ponuka KF vďaka spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči obohatená o zvukové knihy pre slabozrakých a nevidiacich (92 kn. j. vo formáte mp3 – cirkulačný fond) a v spolupráci s Mestskou knižnicou v Prahe prostredníctvom online catalógu sprístupňujeme 999 voľne stiahnuteľných e-kníh.

Na základe strategického materiálu Štandardizácie regionálnych knižníc, by mala obnova knižničného fondu kúpou nadobudnutých neperiodických knižničných jednotiek tvoriť 2% z celkového objemu fondu (218 525 kn. j. k 31. 12. 2017), čo predstavuje 4 371 kn. j. V rámci pridelených finančných prostriedkov od zriaďovateľa bolo zakúpených 5 658 kn. j., čo predstavuje 2,6 % ročnej obnovy fondu (v roku 2014 0,1 %, v roku 2015 0,9 %, v roku 2016 1,5 %, v roku 2017 2,7 %). Po zarátaní všetkých zdrojov (kúpa, granty, sponzori) dosahuje obnova KF 3,95 % (v roku 2015 1,75 %. v roku 2016 2,05 %, v roku 2017 3,53 %). Vo finančnom vyjadrení by sa nákup neperiodického fondu mal zrealizovať v objeme 43 710 € (reálne 77 425 €).
Vďaka nárastu finančných prostriedkov za ostatné roky sa nám darí omladzovať vek KF, čo uvádzame v nasledovnej tabuľke.

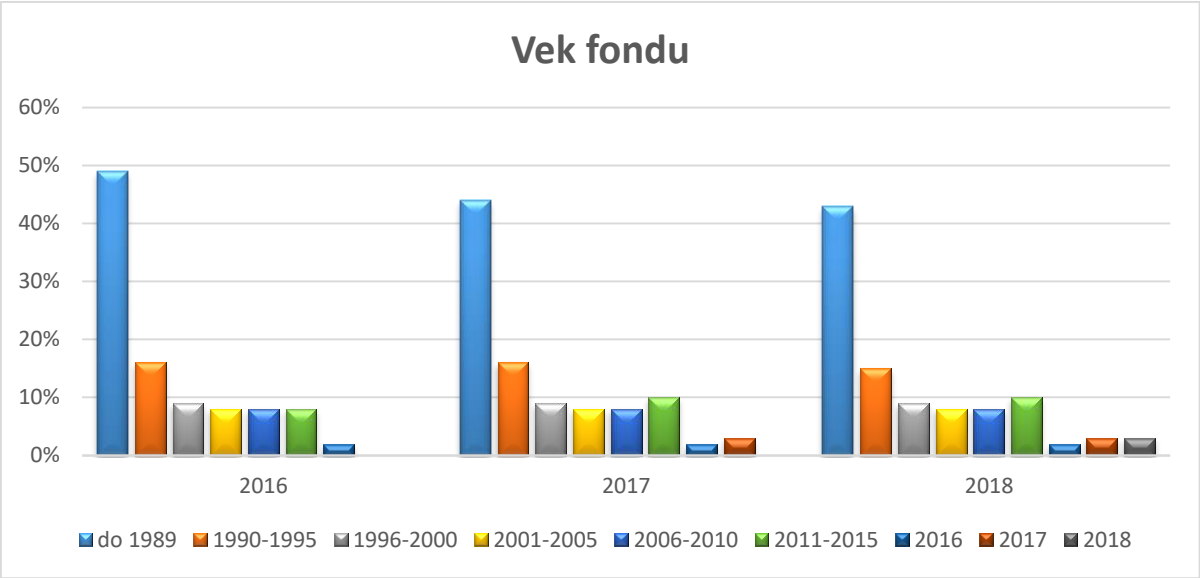

Prehľad objemu KF za roky 2016-2018 podľa dátumu vydania

Vek fondu a tzv. „živý fond“ je ovplyvňovaný aj systematickou vyraďovacou stratégiou knižnice. Na útvare ochrany a revízie knižničného fondu sa v priebehu roka priebežne vyraďovali multiplicitné (84 kn. j.), fyzicky poškodené a opotrebované (7 338 kn. j.), zastarané (1 602 kn. j.) nedobytné (208 kn. j.), z dôvodu náhrady a platenej straty (47 kn. j.). V období apríl - september prebiehala redukcia fondu odbornej literatúry v Centrálnej požičovni (5 330 kn.j.). Systematické prečistenie fondu sa vo väčšej miere zrealizovalo na pobočke č. 2 KVP.
V zmysle vyhlášky MK SR č. 421/2003 Z.z. bolo z knižničného fondu VKJB v priebehu roka 2018 vyradených 11 025 kn. j. (z toho 10 028 kn. j. evidovaných v KIS Clavius a 997 kn. j. v ručnej evidencii), čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 5,03 % KF.

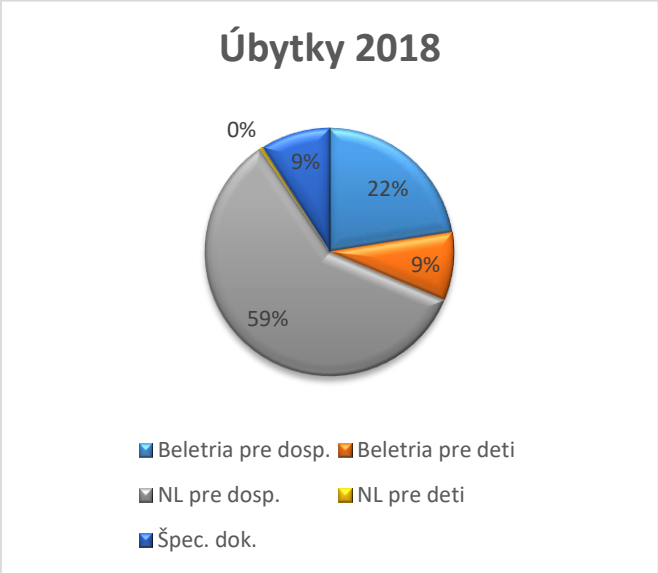

Prehľad úbytkov KF	kn. j.
beletria	3 455
náučná literatúra	6 573
špeciálne dokumenty v ručnej evidencii	997
Spolu	**11 25**

Podiel úbytkov dokumentov 2018 tematicky

Ochrana fondu v súčasnom období nie je technicky zabezpečená ani na najväčšom pracovisku VKJB (Centrálnej požičovni), kde v rámci dostavby knižnice - otvorená zóna ostrov kultúry č. 5 - bol nainštalovaný kamerový systém (15 kamier), ktorý je čiastočne orientovaný na ochranu fondu (3 kamery) a elektromagnetický bezpečnostný systém, ktorý je z dôvodu nevhodného umiestnenia neaktívny (nové prírastky v Centrálnej knižnici sú priebežne zabezpečované bezpečnostnými pásikmi) a jeho sfunkčnenie vyžaduje reinštaláciu, ktorá by rešpektovala pracovný tok knižničných služieb.

V priebehu roka 2018 kúpou knižnica nadobudla 119 titulov periodík (vo finančnom objeme 9 242 €), z toho 14 titulov denníkov a 105 titulov časopisov. Z uvedeného počtu 46 titulov periodík v iných jazykoch. Prostredníctvom darcov bol fond čitárne obohatený o 6 titulov periodík, 1 zahraničný titul má dlhodobého sponzora (National Geografic). Celoročne je čitateľom ponúkaných 118 titulov, (167 exemplárov) periodických dokumentov na absenčné i prezenčné požičiavanie, čo zodpovedá intervalu štandardov KSK (odporúčaných je 100-150 titulov pre knižnicu nášho typu).

3.2.2 Služby – používatelia / čitatelia

k 31.12.2018 - 10 521 registrovaných používateľov
k 31.12.2017 - 10 321 registrovaných používateľov

Používatelia zaregistrovaní vo Verejnej knižnici Jána Bocatia **predstavujú 4,40 % z celkového počtu obyvateľov Košíc**. **(Štandard 2,5 - 5 %)**.

Rok 2018 bol z hľadiska registrácii kmeňových používateľov[1] pre pracoviská služieb úspešný. V porovnaní s predchádzajúcim **rokom štatistický ukazovateľ kmeňových registrácií vzrástol**, **čo v percentuálnom znázornení predstavuje 1,94 %.** V absolútnom čísle ide o nárast 200 registrovaných používateľov. Táto skutočnosť je o to viac potešujúca, pretože aj v roku 2018 sa pokračovalo v interiérovej obnove knižničného prostredia. Išlo o brúsenie parkiet v centrálnej požičovni, v tej súvislosti prebiehajúca očista fondu oddelenia odbornej literatúry a jeho sťahovanie do náhradných priestorov. Práce boli realizované počas letného obdobia, kedy je nižšia návštevnosť knižnice. Bol zvolený termín od 25. júna do 18. augusta. Služby používateľom boli poskytované s obmedzením. Oddelenie odbornej literatúry bolo zatvorené a literatúra faktu bola čitateľom k dispozícii na prízemí, na oddelení beletrie na určených stoloch. Návštevníci prejavovali pochopenie a vyjadrovali spokojnosť z ostatného esteticky upraveného a príjemného knižničného prostredia.

Pokles a vzrast kmeňových používateľov za rok 2018	
Pracovisko	***Vzrast / pokles v %***
Pobočka Barca	117,39%
Pobočka Terasa	108,96%
Pobočka Furča	107,64%
Pobočka KVP	106,19%
Pobočka Šaca	102,74%
Centrálna požičovňa	99,57%
Pobočka Nad jazerom	93,93%
Hudobné oddelenie	91,10%
PRIEMER	101,94%

Používateľská základňa registrácií knižnice mierne narástla takmer na všetkých pracoviskách, s výnimkou špeciálneho pracoviska - Hudobného oddelenia a pobočky Nad jazerom. Vzrast a pokles ozrejmuje nasledovná tabuľka a graf.

Najväčší nárast počtu kmeňových používateľov bol zaznamenaný **na pobočke v Barci, 17,39%.** Ide o najmenšie pracovisko knižnice**,** ktoré poskytovalo výpožičné služby pre verejnosť tri dni v týždni, 16 hodín a väčšie percento používateľov tvorili deti. Na tejto pobočke bola viditeľná veľmi dobrá spolupráca s Miestnym úradom MČ Košice - Barca, s Domovom sociálnych služieb a so školami. Z praxe možno usudzovať, že túto skutočnosť ovplyvnila intenzívna a kvalitná práca najmä s detským používateľom. Od septembra sa zvyšoval počet detí o celé nové triedy

[1] Kmeňový používateľ-registrovaný používateľ, je jedinečne zaregistrovaný používateľ na danom pracovisku, kde zaplatil aj členský poplatok. Hodnota tohto údaja sa nemení.

žiakov druhého stupňa ZŠ, ktoré doteraz nevyužívali služby knižnice. Nezanedbateľný je aj fakt, že pobočka ponúkala priestor aj počas letných prázdnin, kedy mohli prísť registrovaní používatelia s deťmi, vypožičať si knihy, spoločne čítať, maľovať, kresliť, či hrať sa do knižnice.

Nárast kmeňových používateľov, o 8,96 % evidujeme aj na pobočke Terasa, 7,64 % na pobočke Furča a 6,19% na pobočke KVP.

V prípade pobočky Terasa, k nárastu kmeňovej členskej základne prispievala dobrá poloha knižnice a bezbariérový prístup. Prax nám ukazuje, že používatelia a návštevníci pozitívne hodnotili dobrý výber literatúry, pestrú klubovú činnosť, zaujímavé podujatia a výstavy. Tiež slovne vyjadrovali spokojnosť s príjemným prostredím pobočky.

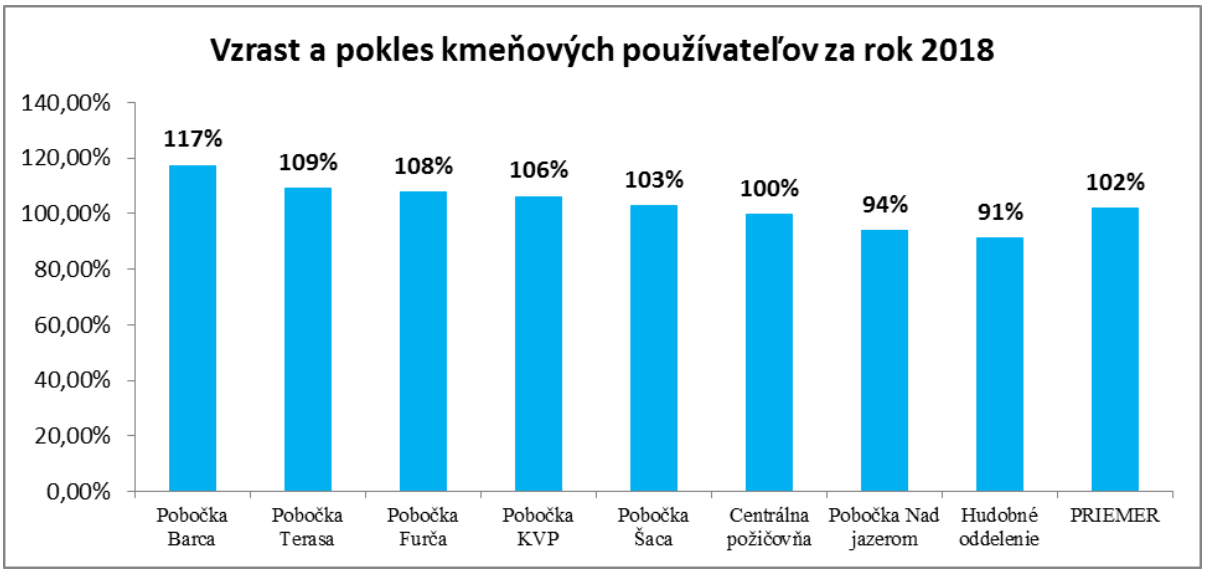

Pobočka Furča a pobočka KVP sú pracoviskami, ktoré dlhodobejšie vykazujú nárast počtu kmeňových používateľov. Spokojnosť odzrkadľuje dobrú spoluprácu pobočiek s okolitými školami, spoluprácu s klubmi seniorov a s ostatnými organizáciami na sídliskách.

Mierny nárast kmeňových používateľov, oproti minulému roku nastal aj na pobočke Šaca. Na tejto pobočke bola viditeľná dobrá propagácia pracoviska, veľmi dobrá spolupráca s MÚ MČ Košice - Šaca, s denným klubom seniorov, s komunitným centrom v Šaci a s okolitými školami. Taktiež pribudli nové triedy žiakov prvého a druhého stupňa.

Štatistický ukazovateľ - počet registrovaných používateľov do určitej miery ovplyvnila aj vysoká angažovanosť pracovníčok jednotlivých pracovísk služieb, avšak registrácie najviac ovplyvnilo kvalitné a pravidelné doplňovanie novými knižnými titulmi.

V prípade centrálnej knižnice bol počet čitateľov stabilizovaný, nakoľko pokles o 0,43%, 23 čitateľov, je zanedbateľným štatistickým výkyvom.

V centrálnej knižnici počet, najmä detských používateľov ovplyvnila intenzívna a veľmi dobrá spolupráca s pedagógmi základných a materských škôl. Aktivity pre detských používateľov: zážitkové čítania, dramatizácie rozprávok a bábkové divadielka knihovníčky centrálnej knižnice samé spracúvali, upravovali, pripravovali a realizovali. Tak prostredníctvom hier motivovali deti k čítaniu. Počet registrovaných používateľov v centrálnej knižnici ovplyvnil aj zvýšený záujem vysokoškolských študentov, najmä zo zahraničia, ktorí na štúdium, a to denne, využívali predovšetkým priestory študovne, ale aj oddelenia odbornej literatúry a tiež aj priestory oddelenia beletrie. V hodnotenom roku k stabilizácii kmeňovej základne čitateľov centrálnej požičovne prispela aj hygienická očista fondu odbornej literatúry, čisté a esteticky upravené prostredie celej centrálnej knižnice.

Pobočka Nad jazerom bola v roku 2018 v špeciálnej situácii. Začiatkom roka došlo k uzatvoreniu priestorov „Kultúrneho strediska“ kde má prevádzku aj knižnica. Dôvodom bol havarijný stav celého objektu Čingov/Ural (pretekajúca strecha, vo vstupnej chodbe plesnivejúce steny, opadávajúca maľba na stenách). Z pohľadu používateľa a návštevníka objekt strediska je neestetický. Vnútorné priestory samotnej pobočky knižnice sú pekné. Avšak esteticky nevyhovujúce vonkajšie prostredie, ale aj nefunkčnosť krúžkov a klubov ovplyvňovali registrácie používateľov a návštevnosť knižnice. Potešujúce je a prax ukázala, že táto pobočka má v povedomí obyvateľov sídliska „dobré meno“. Pretože aj napriek týmto problémom, na pobočke v porovnaní s predchádzajúcim rokom je pokles členskej základne „iba“ o 50 riadne zaregistrovaných používateľov.

Z praxe možno usudzovať, že kmeňovú základňu v celej knižnici podporovala aj intenzívna a dobrá komunikácia a spolupráca knižnice s jednotlivými jej používateľmi. Výrazná bola najmä ústretová osobná komunikácia pracovníkov s používateľmi pri návšteve jednotlivých pracovísk, ale aj elektronická komunikácia, ktorú knižnica uplatňovala pri zasielaní pozvánok na aktivity knižnice, pripomienok o konci výpožičnej doby, odpovedí používateľom e-mailom, tiež ponúk (napr. zasielanie zoznamu nových kníh) týkajúcich sa služieb, fondu alebo aj registrácií v knižnici.

Čo ale najviac ovplyvňovalo registrácie je uspokojenie čitateľských potrieb používateľov z pohľadu nových titulov kníh. V hodnotenom roku pribudlo 11 635 nových knižničných jednotiek (v roku 2017 - 11 120 kni6ni4n7ch jednotiek). Tento fakt sa najviac podpísal pod všetky štatistické ukazovatele a zo strany používateľov sme zaznamenávali spokojnosť.

Pre detských návštevníkov má centrálna knižnica zriadený detský kútik. Deti tu trávili čas pri knihe, pri hrách alebo aj pri počúvaní zvukových nahrávok klasických rozprávok z fondu knižnice (hudobného oddelenia) cez slúchadlá alebo cez reproduktory. Knižnica zaznamenáva stále väčší záujem o tento priestor tak detí s doprovodom pedagógov, ako aj s doprovodom rodičov alebo starých rodičov.

Počet návštev jedným používateľom za rok 2018	
Pracovisko	*Počet*
Pobočka Terasa	15,29
Pobočka Šaca	15,14
Pobočka Jazero	14,18
Centrálna požičovňa	13,27
Pobočka Furča	12,15
Pobočka KVP	11,00
Pobočka Barca	9,63
Hudobné oddelenie	7,03
SPOLU	14,39

Neregistrovaným návštevníkom knižnica dávala možnosť jednorazového členstva[2]. Využívali ho turisti, ale aj návštevníci ktorí chceli jednorazovo využiť napríklad internet. **Jednorazové členstvo v hodnotenom roku využilo 537 návštevníkov.**

Pre nových, ale aj zaregistrovaných návštevníkov, ktorým končila platnosť registrácie, knižnica dávala možnosť získať platné členstvo za zvýhodnený polovičný poplatok formou „Šťastnej hodinky“[3], alebo pri príležitosti Dňa študentov, Mikuláša, Valentína, či Týždňa slovenských knižníc. V roku 2018 **„Šťastnú hodinku“ využilo 169 používateľov**.

Na podporu čítania, v spolupráci s pedagógmi škôl, knižnica organizovala a realizovala pre deti MŠ, žiakov ZŠ a študentov stredných škôl informačné výchovy. Knižnica takto napomáhala, aby sa lepšie vyznali pri orientácii vo fonde, v katalógu knižnice, a tak mohli využívať všetky poskytované služby knižnice. V hodnotenom roku bolo zorganizovaných **152 informačných výchov,** pre 3268 účastníkov**.** Študenti

[2] Jednorazové členstvo umožňuje návštevníkom bez zaregistrovania sa využívať vybrané služby knižnice (okrem výpožičných), počas jedného dňa na všetkých pracoviskách služieb.

[3] Vo vybraný deň, jednu konkrétnu hodinu, majú možnosť návštevníci knižnice založiť si nové členstvo tí, ktorí ešte nemajú členstvo a tiež tí, ktorí si chcú platnost členstva predĺžiť, za zvýhodnený polovičný poplatok.

a pedagógovia niektorých stredných škôl, s ktorými knižnica recipročne spolupracovala, mali možnosť využívať „Zazmluvnené členstvo“.[4]
Kategória seniorov nad 70 rokov mala možnosť zaregistrovať sa bezplatne. Bezplatne zaregistrovať sa mohli aj používatelia slabozrakí a nevidiaci.

Od mája 2018 je v platnosti nový zákon o ochrane osobných údajov. Táto skutočnosť si vyžadovala úpravu prihlasovacích formulárov, zmlúv, a o novú smernicu v tejto súvislosti bol doplnený Knižničný a výpožičný poriadok.

Svoju spokojnosť so službami knižnice návštevníci vyjadrovali pri rôznych príležitostiach. Z praxe však možno usudzovať, že používatelia oceňovali predovšetkým ústretovosť, nezištnosť a empatiu zamestnancov knižnice.

Na návštevnosť vplýva výpožičná lehota dokumentu, frekvencia doplňovania fondu novými knižničnými jednotkami, prístupnosť pracoviska, ponúkané služby a odborný prístup pracovníkov knižnice.

Počet návštev jedným používateľom vyjadruje tabuľka a graf.

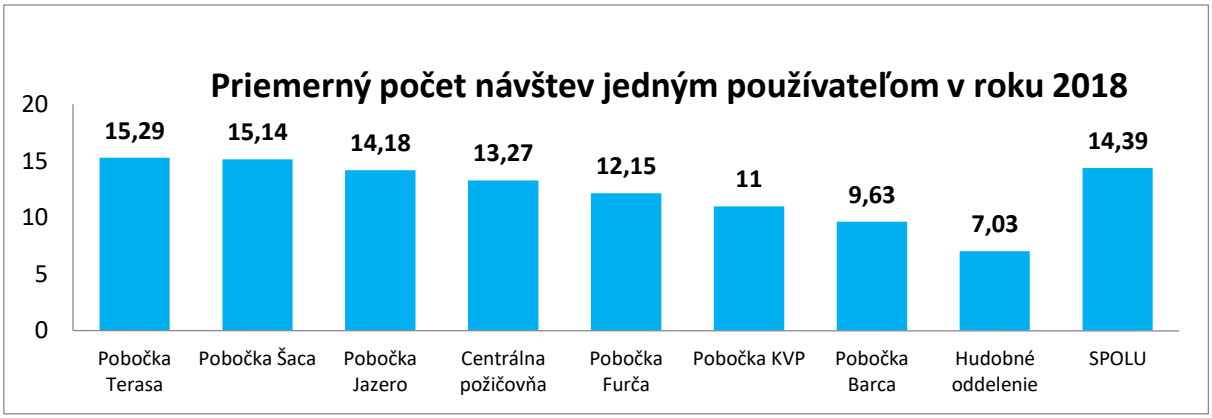

V hodnotenom roku v priemere **jeden používateľ navštívil knižnicu 14,39 krát.** Zo štatistických ukazovateľov vyplýva, že jeden návštevník v roku 2018 prišiel do knižnice viac ako raz za mesiac. Najvyšší počet návštev jedným používateľom už tradične vykazuje **pobočka Terasa - 15,29 krát.** V prípade tejto pobočky, značnú kmeňovú základňu tvorili používatelia nad 50 rokov (58 %), u ktorých sa dá predpokladať, že disponujú aj značným množstvom časového fondu. Členovia klubov pôsobiacich pri pobočke tiež prispievali k narastaniu návštevnosti.

Najnižší ukazovateľ návštevnosti jedným používateľom vykazuje Hudobné oddelenie. Jedná sa o špecializované pracovisko, ktoré navštevovali používatelia iba v prípade, že potrebovali špeciálne hudobné dokumenty. V prípade tohto pracoviska sa priemerný ukazovateľ návštevnosti zvýšil z 5,83 v roku 2017 na 7,03 návštev na jedného používateľa. Možno sa domnievať, že zvýšenie návštevnosti tohto špeciálneho oddelenia do značnej miery ovplyvnil zvýšený počet nákupu hudobnín, ale podľa slov pracovníkov, v hodnotenom roku stúpla návštevnosť študentov a pedagógov, ktorí využívali možnosť „zazmluvneného členstva.“

Knižnica umožňovala používateľovi, ktorý sa zaregistroval na jednom pracovisku, využívať služby na všetkých pracoviskách v plnom rozsahu. Počet takýchto používateľov sa zvyšuje. V priebehu hodnoteného obdobia bolo evidovaných **4092 používateľov z iných**

[4] Kategóriu „Zazmluvnené členstvo“ využívajú študenti a pedagógovia viacerých stredných škôl, s ktorými knižnica recipročne spolupracuje a majú aj zvýhodnený členský poplatok

pracovísk. Z celkového počtu registrovaných používateľov to činí 28 %. Týmto používateľom zo strany knihovníkov bol venovaný rovnaký čas a pozornosť ako používateľom kmeňovým. Najväčšie percento, 37,86%, „neplatiacich používateľov“ vykazuje pobočka Terasa. Na tomto pracovisku pôsobili viaceré kluby a používatelia zaregistrovaní aj na iných pracoviskách knižnice navštevovali kluby a podujatia v rámci klubovej činnosti pobočky Terasa.
Najmenšie percento používateľov z iných pracovísk vykazuje pobočka Šaca, ktorej kmeňovú základňu tvorili najmä detskí čitatelia (65%). Navštevovali školy v lokalite tejto mestskej časti. Percentuálne porovnanie kmeňových registrácií a registrácií na iných pracoviskách zobrazuje nasledujúci graf.

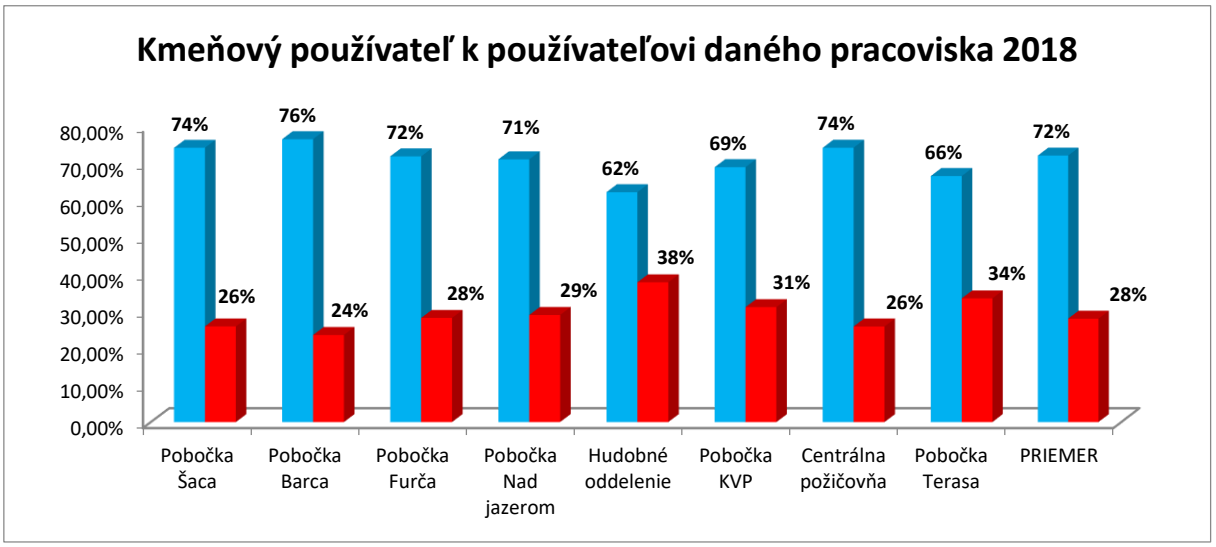

Informačné požiadavky návštevníkov sa snažili knihovníci vždy splniť. V prípade, že používateľ hľadal knižný titul, ktorý knižnica vo svojom fonde nevlastnila, pracovníci mu navrhli iný, súvisiaci s jeho informačnou požiadavkou. Názov hľadaného titulu zaslali na zváženie nákupu na oddelenie doplňovania, spracovania, ochrany a revízie knižničných fondov.

Knižnica svoju činnosť vždy zameriavala predovšetkým na dospelého čitateľa, čo má, už tradične, súvislosť s existenciou Knižnice pre deti a mládež v Košiciach. V posledných rokoch však materské a základné školy prejavovali zvýšený záujem o služby Verejnej knižnice Jána Bocatia. Ide predovšetkým o aktivity organizované knižnicou pre detského používateľa. Túto pozornosť zaznamenávali takmer všetky pracoviská služieb, a preto pracovníci na žiadosť pedagógov jednotlivých škôl organizovali aktivity, ako sú zážitkové čítania, tvorivé dielne, dramatizácie, divadielka a informačné výchovy podporujúce čítanie detí a mládeže. V hodnotenom období knižnica zaregistrovala **2537 detských používateľov**, čo činí 24,11 % z celkového počtu používateľov knižnice.
Špecifický okruh používateľov tvorili **slabozrakí a nevidiaci**. Knižnica im poskytovala špeciálne služby formou zvukových kníh na MP3 nosičoch, taktiež kníh a časopisov v Braillovom písme. Ide o výpožičky z cirkulačného fondu Slovenskej knižnice pre nevidiacich v Levoči. K dispozícii mali aj prístup na internet prostredníctvom špeciálne technicky upraveného počítača. V hodnotenom roku 2018 tieto služby využilo 14 používateľov.

Verejná knižnica Jána Bocatia sprístupňovala služby verejnosti v týždennom čase **52 prevádzkových hodín (štandard 50-60 hodín).** Najväčšie pracovisko knižnice, Centrálna požičovňa, poskytovala služby od 8.00 do 19.45 hod. denne, (okrem utorka) a tiež v sobotu od

8.00 do 13.00 hod. Pobočka KVP a pobočka Terasa boli v prevádzke od 8.00 do 19.00 hod. denne, (okrem utorka). Na ostatných pobočkách bol výpožičný čas prispôsobený počtu používateľov a jednotlivým úväzkom.

V januári knižnica spustila **novú elektronickú službu.** Posielanie e-mailových potvrdení čitateľom, ktorí vrátili knihy prostredníctvom biblioboxu. Potvrdenie knižnica posielala aj tým, ktorí vrátili všetky vypožičané knihy a mali tzv. prázdne čitateľské konto.

Knižnica tiež zasielala SMS oznámenia používateľom, ktorým končila platná registrácia a pozývala ich na návštevu knižnice za účelom predĺženia registrácie.

Od mája knižnica ako **prvá z verejných knižníc na Slovensku akceptovala na registráciu do knižnice čipové karty.** Tak Košickú mestskú kartu, ISIC a ITIC kartu mohli používatelia využívať ako čitateľský preukaz.

Tlač čitateľského konta[5] knižnica uplatňovala v praxi už tretí rok. Používatelia si túto službu stále viac a viac pochvaľovali, a pri odchode vytlačenie svojho čitateľského konta už brali ako štandard.

Knižnično-informačný systém Clavius umožňoval elektronickú prepojenosť jednotlivých pracovísk, čo vo vzťahu k používateľom prinášalo maximálnu transparentnosť. On-line katalóg Carmen dával používateľovi možnosť predĺžiť si výpožičky, rezervovať dokumenty alebo zistiť aktuálny stav potrebného dokumentu prostredníctvom webového rozhrania.

Používatelia knižnice pozitívne hodnotili najmä skvalitňovanie služieb knižnice a slovne oceňovali aj elektronickú komunikáciu – e-mailové pozvánky, SMS pozvánky (aj podľa konkrétneho tematického záujmu používateľov, napríklad ak čítali cestopisy, boli zasielané pozvánky na cestovateľskú prednášku), ponuky nových kníh, zasielanie sms oznámení o rezervovanom dokumente, vyžiadanie vrátenia vypožičaného dokumentu a tieto služby umožňovali registrovaným používateľom rýchlejšie sa dostať k žiadanému titulu.

Prax ukazuje, že pozornosť používateľov a ich pozitívne vyjadrenia knižnica zaznamenávala predovšetkým na pravidelné doplňovanie fondu novými titulmi kníh, ale aj na esteticky vylepšené prostredie a na kvalitné aktivity knižnice.

Knižnicu v priebehu roka navštívilo a **služby využilo 151 463 návštevníkov**. **Vykazovanie tohto štatistického ukazovateľa sa týka iba návštevnosti v službách**. Hromadné návštevy registrovaných používateľov na podujatiach, ktorí si nevypožičiavali dokumenty, do návštevnosti v službách zahrnuté neboli.

Priestor Otvorenej zóny bol prístupný širokej verejnosti. Ponúkal zaujímavé výstavy, kreatívne workshopy a iné aktivity organizované knižnicou aj v spolupráci. Zároveň si návštevníci knižnice zvykli v Otvorenej zóne zmysluplne tráviť voľný čas v príjemnom a kultúrnom prostredí. Konferenčná miestnosť na poschodí slúžila pre knižnicu aj pre širokú verejnosť na realizáciu kultúrno–spoločenských aktivít akými boli rôzne stretnutia s osobnosťami, vzdelávacie aktivity, konferencie a podujatia týkajúce sa spoločenského a kultúrneho života. Taktiež na pravidelnú klubovú činnosť.

[5] Zoznam požičaných kníh.

3.2.3 Služby – výpožičky a informačná činnosť

k 31.12.2018 - 359 853
k 31.12.2017 - 320 272

Počet absenčných výpožičiek[6] **v porovnaní s rokom 2017 vzrástol o 12,36 %.** Nárast bol zaznamenaný **na každom pracovisku služieb**, čo dokladuje zvýšený záujem verejnosti o služby tejto knižnice. Najvyšší nárast výpožičiek evidujeme na Hudobnom oddelení, a to 48,01%. Značný nárast bol zaregistrovaný aj na pobočkách: Šaca, (26,51%) a KVP (17,20%). Prehľad vzrastu absenčných výpožičiek znázorňuje tabuľka a graf.

Prehľad vzrastu alebo poklesu absenčných výpožičiek podľa jednotlivých miest obsluhy v roku 2018			
Pracovisko	*Abs. výpožičky 2017*	*Abs. výpožičky 2018*	*Porovnanie v %*
Pobočka Barca	8 554	9 882	115,52%
Pobočka Furča	23 765	27 297	114,86%
Pobočka Nad Jazerom	29 099	29 749	102,23%
Pobočka Šaca	16 305	20 628	126,51%
Centrálna požičovňa	131 655	150 495	114,31%
Pobočka Terasa	48 612	52 969	108,96%
Čitáreň	32 307	32 300	99,98%
Pobočka KVP	27 780	32 557	117,20%
Hudobné oddelenie	2 114	3 129	148,01%
SPOLU	**320 272**	**359 853**	**112,36%**

Nárast absenčných výpožičiek je v priamom súvise s doplňovaním fondu a s nárastom počtu používateľov. Nárast všetkých štatistických ukazovateľov, ale predovšetkým výpožičiek ovplyvnilo uspokojenie čitateľských potrieb používateľov z pohľadu prírastku nových titulov kníh. V tomto hodnotenom roku pribudlo do fondu 11 635 nových knižničných jednotiek (v roku 2017 bolo zakúpených 11 120 dokumentov).

Hodnotený rok bol mimoriadny nielen tým, že používatelia viackrát knižnicu navštívili, ale aj tým, že si jednorazovo viac kníh aj požičali. **Jeden používateľ si v roku 2018 priemerne vypožičal 34 dokumentov** (v r. 2017 to bolo 31 dokumentov).

Výpožičné služby boli ovplyvnené aj tým, že v hodnotenom roku knižnica naďalej venovala značnú pozornosť zlepšovaniu a estetickej úprave výpožičných priestorov. Pozoruhodné je, že dvojmesačné zatvorenie oddelenia odbornej literatúry z dôvodu brúsenia parkiet sa nepodpísalo ani pod štatistické ukazovatele vypožičaných dokumentov.

Knižnica je ústretová k svojim používateľom a aby im uľahčila výber zaujímavej literatúry, najmä pre tých ktorí čítajú beletriu, pracovníci knižnice pokračovali vo vypracovávaní **recenzií kníh** ktoré prečítali a uverejňovali ich na stránke knižnice v rubrike **„Knihovníci odporúčajú“.**

[6] Pre potreby tohto rozboru boli použité predovšetkým údaje o absenčných výpožičkách, lebo tieto sú z hľadiska štatistiky presne definovateľné a vykazovateľné.

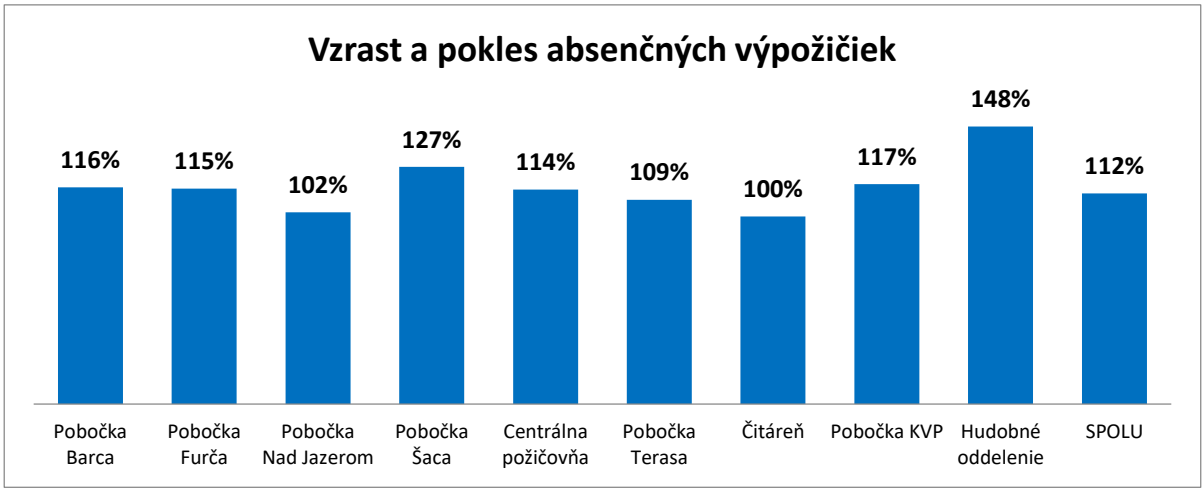

Pre tých registrovaných návštevníkov, ktorí nepracujú s internetom boli recenzie uverejňované v tlačenej podobe na informačných paneloch vo výpožičných priestoroch. Stručnú recenziu na knihy mali možnosť vypracovať aj samotní registrovaní používatelia knižnice a zverejniť ju mohli cez svoje konto v on-line katalógu Carmen, kde bola viditeľná v katalógoch všetkých knižníc používajúcich Carmen.

O zakúpených nových tituloch knižnica informovala svojich používateľov formou zoznamu **„Knižné novinky“, e-mailovou poštou**. V priestoroch jednotlivých pracovísk boli používateľom prístupné v tlačenej podobe zoznamy nových kníh. Fyzicky, na jednotlivých pobočkách a v centrálnej knižnici na oddelení beletrie boli ukladané knižné novinky aj vo zvlášť vyčlenených regáloch, aby tak bolo uľahčené vyhľadávanie nových titulov vo fonde tým používateľom, ktorí prišli do knižnice kvôli novým knihám.

Evidencia prezenčných výpožičiek[7] je z pohľadu štatistických ukazovateľov stále nejasná, aj napriek tomu, že knižničný informačný systém Clavius prezenčné výpožičky zaznamenáva. Na základe ukazovateľov zo systému Clavius a poznatkov z praxe, môžeme s istotou tvrdiť, že prezenčné výpožičky boli uskutočňované na každom pracovisku služieb. V tejto súvislosti je dôležité spomenúť, že vyššie počty prezenčných výpožičiek boli predovšetkým na miestach, ktoré sú prioritne určené na prezenčné štúdium. Ide o časopisecku čitáreň, študovňu v centrálnej požičovni, regionálnu študovňu, hudobné oddelenie a oddelenie odbornej literatúry v centrálnej požičovni.

Na špeciálnych oddeleniach: hudobnom oddelení a regionálnej študovni sa prezenčne sprístupňovali aj elektronické dokumenty na CD a DVD. V rámci zvukových kníh pre slabozrakých a nevidiacich sa **absenčne vypožičalo 1984 kníh na MP3.**

Výpožičky jednotlivých druhov literatúry v percentách boli rozložené nasledovne: krásna literatúra pre dospelých 62,50 %, krásna literatúra pre deti 8,21%, odborná literatúra pre dospelých 16,17%, odborná literatúra pre deti 1,60 %, periodiká 11,52 %. Medzi jednotlivými druhmi oproti minulému roku došlo k nepatrným odchýlkam, a preto výpožičky jednotlivých druhov fondov v porovnaní s minulým rokom sú vyrovnané. Podstatnú časť absenčných výpožičiek tvorila krásna literatúra pre dospelých, čo je v súlade s dlhodobým obsahovým zameraním knižnice.

[7] Použiteľná presná definícia prezenčnej výpožičky z hľadiska štatistickej evidencie v praxi neexistuje.

Absenčné výpožičky podľa druhov literatúry znázorňuje nasledujúca tabuľka a graf.

Absenčné výpožičky, percentá podľa druhov fondov 2018					
Pracovisko	% odb. pre dospelých	% krásnej pre dospelých	% odb. pre deti	% krásnej pre deti	% periodík
Centrálna požičovňa	21,66%	70,34%	1,39%	6,61%	0%
Čitáreň	0,00%	0,00%	6,14%	0,00%	93,86%
Hudobné oddelenie	84,15%	4,67%	0,45%	0,06%	10,67%
Pobočka KVP	16,19%	65,38%	2,41%	11,36%	4,65%
Pobočka Barca	4,24%	44,95%	7,52%	38,79%	4,50%
Pobočka Terasa	15,46%	74,43%	0,35%	1,63%	8,13%
Pobočka Nad Jazerom	11,10%	71,97%	1,25%	8,46%	7,23%
Pobočka Furča	7,44%	76,77%	1,35%	9,84%	4,60%
Pobočka Šaca	7,71%	52,07%	5,87%	28,86%	5,50%
SPOLU	**16,17%**	**62,50%**	**1,60%**	**8,21%**	**11,52%**

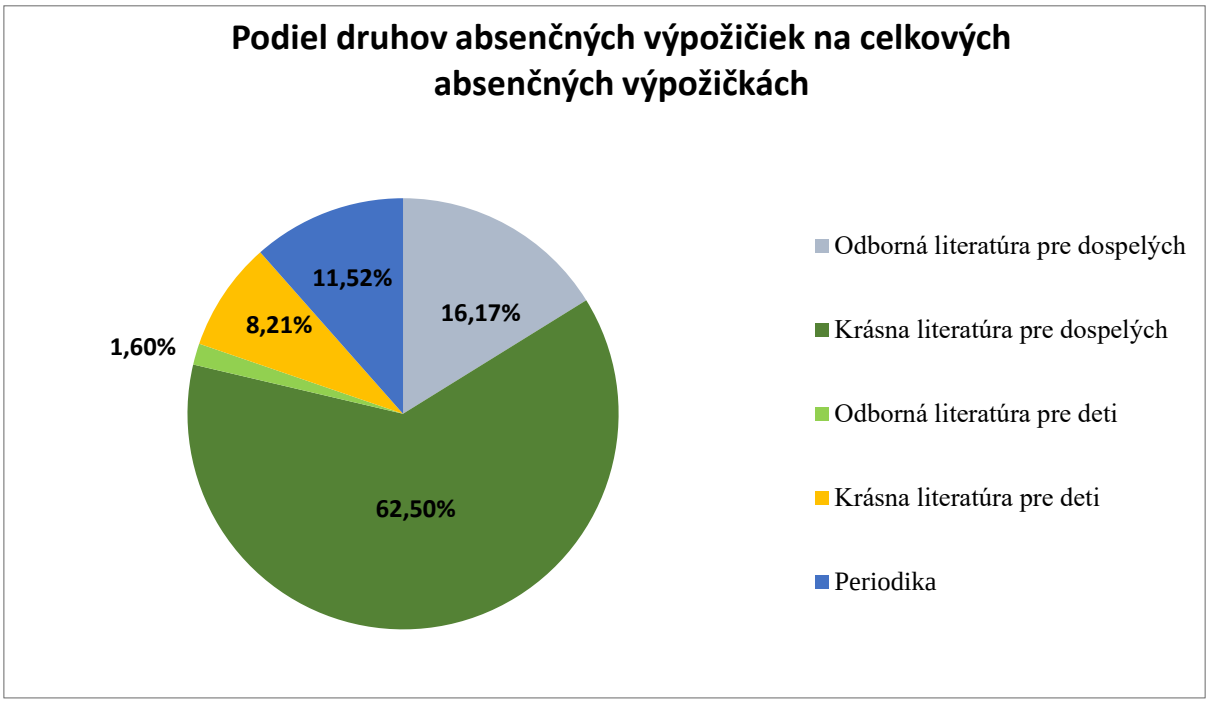

Z empirických poznatkov pracovníkov knižnice vyplýva, že z beletrie čitatelia najviac požadovali detektívne romány a romány pre ženy od slovenských autoriek. Najmenej bola žiadaná poézia, vojnová literatúra a humorné diela. Z náučnej literatúry záujem používateľov bol najmä z oblasti psychológia, zdravoveda, životopisy, sociálna práca, šport a dejiny. Knihy z oblasti matematiky, fyziky, techniky a práva boli menej žiadané.

V hodnotenom roku najpožičiavanejším autorom z odbornej literatúry pre dospelých bol Murín, Gustáv (150 výpožičiek), v krásnej literatúre pre deti bol prvý Brezina, Thomas (1 360 výpožičiek), a v odbornej literatúre pre deti bol najviac požadovaný Arnold, Nick, (175 výpožičiek).

V prípade beletristických románov na všetkých pracoviskách služieb, v celej knižnici boli najčítanejšími a najviac žiadanými autori, ktorí tvoria nasledovný rebríček.

Poradie	Meno	Počet vypožičaní
1.	Dán, Dominik, 1955-	3 003
2.	Steel, Danielle, 1947-	1 964
3.	Pronská, Jana, 1972-	1 856
4.	Keleová-Vasilková, Táňa, 1964-	1 808
5.	Balogh, Mary, 1944-	1 587

Už tradične, stabilnú celkovú časť výpožičiek tvorili periodiká. Zo strany čitateľskej verejnosti bol o periodickú tlač pomerne vysoký záujem aj napriek tomu, že „obsahová životnosť“ týchto dokumentov je podstatne nižšia ako u kníh. Najviac výpožičiek periodík bolo realizovaných v čitárni v centrálnej knižnici, kde v hodnotenom roku bolo **absenčne vypožičaných 30 316 novín a časopisov.**

Služba biblioboxu bola používateľmi knižnice veľmi vyhľadávaná. V hodnotenom období bibliobox využilo 1363 používateľov (v r. 2017 využilo 1171)a týmto spôsobom do knižnice bolo vrátených 2880 kníh (v r. 2017 vrátených 2406 kníh). Používatelia pozitívne hodnotili túto možnosť vrátenia kníh mimo výpožičného času knižnice a podľa slov pracovníkov oceňovali aj umiestnenie biblioboxu v obchodnom centre.

Služba rezervácie sa využívala najmä pri knihách, ale v hodnotenom roku túto službu využili registrovaní používatelia aj pri časopisoch. V prípade kníh – beletrie, bola využívaná najmä u novo zakúpených kníh. Informácie o najviac rezervovaných tituloch v celej knižnici vykresľuje nasledujúca tabuľka.

Autor	Názov	Počet rezervácii
Dán, Dominik	Cigaretka na dva ťahy	96
Dán, Dominik	List zo záhrobia	92
Nesbo, Jo	Macbeth	68
Brown, Dan	Pôvod	66
Dán, Dominik	Korene zla	55

Na uspokojenie čo najväčšieho počtu požiadaviek, už niekoľko rokov funguje automatická služba sms rezervácie. Systém sa už osvedčil, stále je vylepšovaný a používatelia vyjadrovali veľkú spokojnosť a služba „sms rezervácie“ sa tak stala už samozrejmosťou. V roku 2018 ju využilo 18 % používateľov a podľa analýzy rezervácii bola najviac využívaná používateľmi od 40 do 70 rokov.

Elektronicky sme „zastihli“ 94 % používateľov a len s písomným kontaktom sme zastihli 6 % používateľov. Emailom sme zastihli 67 % čitateľov a SMSkou 85% čitateľov. Iba emailovú adresu poskytlo 7% používateľov a iba mobilné číslo poskytlo 26% používateľov. Obidva kontakty, e-mailovú adresu aj mobilné telefónne číslo poskytlo 59% používateľov. V prípade, že elektronické kontaktovanie s používateľmi nebolo „živé“, neaktívne/nefunkčné, e-mailové adresy a mobilné telefónne čísla boli automaticky odstránené. Čakacia doba pri zaslaní oznámenia o rezervácii dokumentu sms správou bola tri dni. Čakacia doba sedem dní bola pri rezerváciách ktorých oznámenie používateľovi bolo posielané poštou. Táto forma oznámenia sa používateľmi využívala už veľmi zriedkavo (len 0,6% oznámení). V hodnotenom roku pracovníci vybavili **7719 rezervácií dokumentov,** (2017 vybavených 6855 rezervácií). SMS služba sa uplatňovala aj na pripomienky pri nevyzdvihnutí rezervovaného dokumentu, na

pripomienky pred vypršaním výpožičnej doby vypožičaného dokumentu a aj na samotné upomínanie používateľov.

V roku 2018, na sms správy o rezervovanom dokumente zareagovalo, prišlo si vyzdvihnúť rezervovaný dokument do knižnice 95,5 % používateľov. Iba 5% z používateľov, ktorí si rezervovali dokumenty si ich v stanovenom čase nevyzdvihlo. V deň doručenia sms správy o rezervovanom dokumente reagovalo 25,5 %. Prvý deň po doručení zareagovalo 17,4 %, druhý 19,2 %, tretí 13, 6%, štvrtý 8,7%, piaty 7,6% a šiesty 3,3%. Každým dňom čakania sa percento reakcií používateľov na rezerváciu znižovalo.

Prezenčne sa najviac požičiavali dokumenty na miestach, kde boli zriadené samostatné študovne a čitárne. Prezenčné výpožičky boli v menšom počte uskutočňované na každom pracovisku služieb, ale najpočetnejšie prezenčné výpožičky sa uskutočňovali pri periodikách, v čitárni centrálnej požičovne, v počte 58 238 prezenčne vypožičaných dokumentov. Boli evidované v knižnično-informačnom systéme Clavius prostredníctvom čiarového kódu. Zvyčajne tu nešlo o štúdium, ale o relaxačné čítanie novín a časopisov. V celej knižnici bolo prezenčne vypožičaných 68 668 dokumentov**.**

Počet absenčných výpožičiek na jedného registrovaného používateľa v roku 2018	
Pracovisko	*Počet*
Hudobné oddelenie	14,55
Pobočka Barca	24,40
Centrálna požičovňa	28,21
Pobočka KVP	29,19
Pobočka Šaca	30,56
Pobočka Furča	33,41
Pobočka Nad jazerom	36,95
Pobočka Terasa	45,86
SPOLU	**34,20**

O počte absenčných výpožičiek na jedného registrovaného používateľa pojednáva tabuľka a graf. Jeden registrovaný používateľ si absenčne vypožičal **v priemere 34,20 knižničných jednotiek (Štandard 30)**. V porovnaní s predchádzajúcim rokom si jeden používateľ v priemere vypožičal o 3,17 knižničnej jednotky viac. Najviac kníh v priebehu jednej návštevy používateľa bolo vypožičaných na pobočke Terasa (45,86) a na pobočke Nad jazerom (36,95). Tento štatistický údaj bol najvyšší na týchto dvoch pracoviskách, kde prevažnú časť čitateľov tvorili seniori s pomerne značným objemom voľného času a ich čitateľská aktivita v porovnaní s ostatnými čitateľmi je podstatne vyššia. Najmenej, 14,55 (v r. 2017 - 8,95) knižničných jednotiek na jedného používateľa bolo vypožičaných na hudobnom oddelení. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je nárast výpožičiek na jedného čitateľa na tomto oddelení o 5,60 knižničných jednotiek.

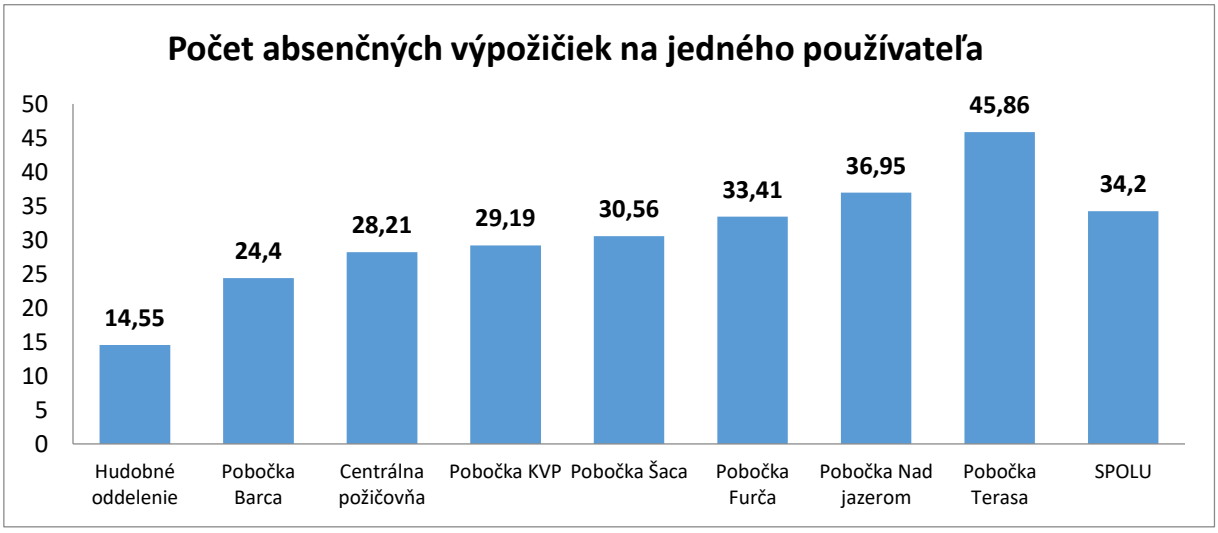

Počet výpožičiek **na 1 zamestnanca** vykonávajúceho knihovnícke činnosti predstavuje **11 676 výpožičiek (štandard 10 500 – 12 000)**.

Knižnica poskytovala pre svojich používateľov okrem zvyčajných služieb a aktivít aj prístup na internet a vyhľadávanie informácií prostredníctvom internetu. Ten bol už súčasťou každodennej práce knihovníkov, ale aj naďalej čitateľmi verejnej knižnice veľmi žiadaným informačným zdrojom. Každý registrovaný používateľ knižnice mal možnosť prostredníctvom počítačov rozmiestnených v priestoroch pracovísk služieb vyhľadávať dokumenty v katalógu knižnice. Vyhľadávať informácie na internete bezplatne bolo umožnené registrovaným používateľom v obmedzenom čase, a to 20 hodín za mesiac. Službu v celej knižnici využilo 595 čitateľov 4001 krát a priemerná doba používania bola 50 minút.

Základné štatistické ukazovatele za rok 2018

Pracovisko	Čitatelia	Z toho deti	Absenčné výpožičky	Návštevnosť
Centr. požičovňa	5 334	836	150 495	70 785
Čitáreň	0	0	32 300	10 847
Hudobné odd.	215	4	3 129	1 513
Pobočka KVP	1 115	484	32 557	12 267
Pobočka Barca	405	287	9 882	3 901
Pobočka Terasa	1 155	56	52 969	17 667
Pobočka Nad jazerom	805	180	29 749	11 419
Pobočka Furča	817	271	27 297	9 934
Pobočka Šaca	675	236	20 628	10 224
Bibliobox	0	0	847	1 363
Spolu	**10 521**	**2 537**	**359 853**	**151 463**

3.2.3.1 Študovňa odbornej literatúry

V roku 2018 Študovňa odbornej literatúry poskytovala nasledovné služby:

- prístup na internet a pomoc používateľom pri práci na počítačoch knižnice,
- prístup na internet cez WI-FI,
- pomoc pri práci používateľov s on-line katalógom,
- čiernobiela i farebná tlač dokumentov,
- prezenčné výpožičky v študovni,
- poskytovanie priestoru zahraničným študentom na štúdium vlastných materiálov,
- konzultácie k fondom voľného výberu a študovne,
- inštruktáže k orientácií čitateľov vo fonde s následným vyhľadaním kníh na regáli
- referenčné služby,
- služby xeroxu,
- Medziknižničné a Medzinárodné medziknižničné výpožičné služby (MVS a MMVS),
- vypracovávanie rešerší z webovej aplikácie : www.kis3g.sk,
- vyhľadávanie právnych informácií,
- skenovanie dokumentov a ich zasielanie používateľom,
- lektorovanie kurzu: „Základy počítačov a vyhľadávania na Internete“

- lektorovanie kurzu: „Základy Wordu“.

Študovňa obsahuje približne 2000 publikácií a poskytuje 9 študijných miest. Priestor s počítačmi umožňuje šiestim používateľom prístup na Internet pomocou technológie klient/server a všetkým návštevníkom 1. poschodia prístup na Internet cez WI-FI.

Aj v roku 2018 došlo ku kvalitatívnej, estetickej i funkčnej zmene 1. poschodia. Počas letného prevádzkového času sa podarilo zrealizovať brúsenie a lakovanie parkiet. Táto akcia si vyžiadala vysťahovanie všetkých kníh Oddelenia odbornej literatúry. Zároveň bolo potrebné vyradiť poškodené knihy, preradiť skriptá ku knihám a presunúť všetky publikácie na novú lokáciu. Od septembra 2019 bolo potrebné intenzívne vysvetľovať nové umiestnenie kníh a pomáhať čitateľom sa nanovo zorientovať.

V roku 2018 **využitie internetu** na 6tich počítačoch pokleslo na 1541 krát. Prax ukazuje, že vďaka službe WI-FI používatelia na prístup na Internet viac využívali vlastné zariadenia.

Využitie študovne, voľných študijných miest v priestore 1. poschodia i prízemia na štúdium vlastných študijných materiálov zahraničnými študentmi opäť **výrazne narástlo**. Minulý rok bol zaznamenaný rekordný medziročný nárast o 842 využití, v roku 2018 narástlo využitie tejto služby o ďalších 1094 využití. Celkový počet z roku 2017 vzrástol z 2018 na 3175 využití v roku 2018. **Kľúčovú rolu tu zohrala modernizácia priestorov** a ďalšie vylepšenie estetického vzhľadu priestoru 1. poschodia (vybrúsené a nalakované parkety, položenie kobercov).

Záujem o **spracovávanie rešerší** v roku 2018 vzrástol uspokojivým spôsobom medziročne o 10 na celkový počet 38. Tento počet pozitívnym spôsob ovplyvnil i služby MVS.

Žiadané knižné publikácie, ktoré v našom fonde čitatelia nenašli, boli úspešne zabezpečované čitateľom prostredníctvom služieb **MVS a MMVS**. Rok 2018 bol tretí najlepší rok vo využití týchto služieb s počtom 181 knižných jednotiek.

Využitie **služby JASPI** (poskytovanie právnych informácií) malo naďalej klesajúcu tendenciu. Právne informácie sú dlhodobo voľne prístupné širokej verejnosti na viacerých webových sídlach, preto o využitie tejto služby prostredníctvom knižnice je malý záujem.

Vo využití služieb čiernobieleho a farebného **xeroxovania dokumentov** bol zaznamenaný mierny pokles, vo využití služieb skenovania dokumentov bol zaznamenaný vyrovnaný stav.

Rok 2018 bol mimoriadne priaznivý z hľadiska vzdelávacej funkcie Študovne odbornej literatúry. Odborný pracovník oddelenia nadviazal úspešnú spoluprácu s Denným centrom pre seniorov mestskej časti Staré mesto. Štandardný **kurz: „Základy počítačov** a vyhľadávania na Internete“ odborný pracovník lektoroval pre 6 bežných čitateľov knižnice v novembri 2018. Po dohode starostu Mestskej časti Staré mesto s vedením knižnice bol v októbri 2018 uprednostnený kurz pre 6tich účastníkov spomenutého Denného centra. Na základe mimoriadnej spokojnosti seniorov Denného centra bol po dohode v decembri 2018 zorganizovaný po 1. krát nový **kurz: „Základy Wordu“.**

Celkový počet všetkých poskytnutých služieb oproti roku 2017 narástol o 287.

Počet využití jednotlivých služieb Študovne odbornej literatúry za rok 2018:

Obdobie	Internet	Xerox	Skener	Študovňa	Rešerše	JASPI	MVS
ROK 2018	1541	109	11	3175	38	2	181

3.2.3.2 Hudobné oddelenie

Jednou z ťažiskových úloh, plánovaných na rok 2018, bola organizačná a čiastočne i obsahová príprava celoslovenskej konferencie hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov Pramene slovenskej hudby – Slovenská literatúra a hudba v rôznych perspektívach. Uskutočnila sa v dňoch 25.-.26.9.2018 v priestoroch Hudobného oddelenia za účasti pracovníkov členských inštitúcií národnej skupiny Medzinárodnej asociácie hudobných knižníc (ďalej IAML), medzi ktoré patria okrem samotných knižníc i profesionálne hudobné inštitúcie ako Hudobné centrum a Hudobné múzeum Slovenského národného múzea v Bratislave. Dvojdňový program konferencie zahŕňal odborné príspevky, zamerané na prieniky literárneho a hudobného umenia v tvorbe slovenských skladateľov v interpretácii významných slovenských muzikológov a v rámci druhého dňa veľmi podnetnú a širokú diskusiu na tému vytvorenia slovenského hudobného informačného portálu. Konferencii predchádzalo plenárne zasadnutie členov Slovenskej národnej skupiny IAML a jej súčasťou bola i prehliadka pamätihodností historického centra Košíc.

Ďalšie významné podujatie, pripravené a realizované na Hudobnom oddelení, bolo súčasťou projektu Knižnice pre vzdelávanie 50 plus a malo podobu troch stretnutí pod spoločným názvom Hudobné poklady regiónu. Pri ich plánovaní sme oslovili hudobných profesionálov z oblasti muzikológie a výkonného interpretačného umenia, čo nám umožnilo dať im podobu komentovaných koncertov a prednášok so živou hudobnou produkciou. Spoločnou témou prvých dvoch stretnutí bola lutna – jej historický vývoj, predstavitelia i pamiatky lutnovej hudby na Slovensku a ukážky tvorby pre tento nástroj v podaní súboru starej hudby Thesaurus Musicum. Lektorom oboch stretnutí bol slovenský lutnista a muzikológ p. Michal Hottmar. Tretie stretnutie cyklu bolo venované najvýznamnejšej osobnosti obdobia hudobného klasicizmu v Košiciach – hudobnému skladateľovi Františkovi Xaverovi Zombovi pri príležitosti vydania zborníka jeho duchovnej hudby. Hosťami boli editori zborníka – muzikológ p. Peter Hochel a regenschori Dómu sv. Alžbety v Košiciach p. Viliam Gurbaľ, ukážky z vokálnej tvorby F.X. Zomba predniesla hosťujúca sólistka opery Štátneho divadla v Košiciach p. Mariana Hochelová. Takto koncipovaný vzdelávací cyklus bol v rámci doterajšej činnosti Hudobného oddelenia prvý svojho druhu a u verejnosti sa stretol s priaznivým ohlasom.

V minulom roku sa na Hudobnom oddelení uskutočnilo celkom 27 kolektívnych podujatí rôzneho charakteru (hudobné, literárno –hudobné a nehudobné) s celkovou návštevnosťou 1159 účastníkov. Výsledkom spolupráce so Základnou umeleckou školou M. Hemerkovej bol celodenný interpretačný seminár adresovaný hudobným pedagógom s lektorkou p. Jankou Jámborovou (Štátna filharmónia Košice), obľúbený novoročný koncert pre dôchodcov ako i ďalší z cyklu koncertov s videoprojekciou Hudobné nástroje kedysi a dnes. Študenti speváckej triedy Konzervatória Timonova 2 sa verejnosti i našim čitateľom predstavili na troch koncertoch zo slovenskej i svetovej piesňovej tvorby, na tradičnom sviečkovom koncerte, ktorý je každoročne súčasťou programu medzinárodného festivalu Šengenský poludník vystúpil na nádvorí Barkóczyho paláca miešaný zbor Jevshan z ukrajinského Ľvova. V rámci spoločných aktivít VKJB a Českého spolku (Už vím, co budu číst a posluchat) boli zrealizované 4 literárno-hudobné popoludnia , venované významným osobnostiam českej hudobnej kultúry – M. Rottrovej, bratom Štaidlovcom a operným speváčkam J. Novotnej a G. Beňačkovej. Pokračovala spolupráca s dvomi zariadeniami Košického samosprávneho kraja – Hvezdárňou Michalovce (krajské kolo vedomostnej súťaže Čo vieš o vesmíre) a Kultúrnym centrom Abova (workshop určený účastníkom súťaže v speve ľudových piesní Dargovská ruža). Z mimohudobných podujatí sa s mimoriadnym záujmom verejnosti stretla prezentácia nových

publikácií občianskeho združenia Pravé orechové. Pracovníci oddelenia sa okrem zabezpečovania vlastných podujatí aktívne podieľali na obsahovej, organizačnej i technickej realizácii podujatí v rámci celej knižnice.

V oblasti doplňovania a spracovania fondov bola činnosť oddelenia zameraná na kvalitný výber a spracovanie nových prírastkov všetkých typov dokumentov a zároveň na elektronickú evidenciu starších gramoplatní a CD, ktorú realizoval pracovník prijatý na chránené pracovisko. V prvom polroku bola ukončená spätná elektronická evidencia fondu CD platní, z ručnej do elektronickej evidencie bolo preradených celkom 985 titulov starších audiovizuálnych dokumentov. Zbierka hudobnín bola okrem nových prírastkov doplnená hodnotnými darmi z pozostalosti košického hudobníka – violistu p. Varhoľa, časť tejto zbierky už bola skatalogizovaná a zaradená do fondu oddelenia. Celkový počet dokumentov spracovaných v minulom roku na hudobnom oddelení je 1463 (1054 AVD a 409 hudobnín). Okrem toho celoročne prebiehala priebežná revízia on-line katalógu knižnice, spočívajúca predovšetkým v doplňovaní starších záznamov predmetovými heslami, opravovaní autorít a tvorbe analytických rozpisov hudobnín a audiovizuálnych dokumentov. Zvýšený dôraz bol kladený na rozšírenie zbierky nosičov z oblasti autentického folklóru východoslovenských regiónov so zámerom ich podrobného spracovania (podľa regiónov, lokalít, žánrového zaradenia, obsadenia ap.) a umiestnenia na pripravovanú hudobno-folklórnu mapu východného Slovenska. Za týmto účelom bol dôsledne spätne spracovaný i starší fond tlačených dokumentov – staršia etnomuzikologická literatúra, etnomuzikologické štúdie v zborníkoch, spevníky ľudových piesní ap.

Pracovník oddelenia sa celoročne podieľal na zhotovovaní videozáznamov cyklu literárnych stretnutí v rámci projektu 1 + 1, na oddelení bola následne realizovaná postprodukcia jednotlivých záznamov ako i úprava mediálnych výstupov, týkajúcich sa aktivít knižnice v priebehu celého roka.

Okrem toho boli HuO celoročne poskytované výpožičné, bibliograficko-informačné a rešeršné služby ako i kopírovacie služby pre návštevníkov oboch špecializovaných pracovísk na Hlavnej 48. Služby oddelenia i naďalej využívalo pomerne veľa čitateľov z iných pobočiek, čo je spôsobené jedinečnosťou jeho fondu.

3.2.4 Vzdelávacie a kultúrne podujatia

Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach (VKJB) svojou činnosťou neustále potvrdzuje status významnej kultúrnej inštitúcie. Dokazuje to nielen prostredníctvom hlavných knižničných činností, ale nemalou mierou k svojmu dôležitému postaveniu v kontexte slovenského knihovníctva prispieva aj organizovaním vysokokvalitných vzdelávacích a kultúrnych podujatí. Ich cieľom je osloviť a prilákať do knižnice nielen ľudí, ktorí sú čitateľmi VKJB, ale aj širokú verejnosť.

Jednotlivé kultúrno-vzdelávanie podujatia sa konali na všetkých pracoviskách knižnice. **V sledovanom období bolo celkovo zorganizovaných 766 podujatí, čo je o 98 viac ako v roku 2017**. K spomínanému súčtu najväčšou mierou prispeli: pobočka č. 14 - Šaca (197), centrálna požičovňa (188), a pobočka č. 7 - Terasa (115). Oproti predchádzajúcemu roku sa najvýraznejšie zvýšil počet aktivít v pobočke č. 14 - Šaca (o 47) a v pobočke č. 13 - Furča (o 16). Sumár uskutočnených akcií v pobočke Šaca významne ovplyvnila aj skutočnosť, že v blízkom okolí sa nenachádza žiadne pracovisko Knižnice pre mládež mesta Košice.

Celkovo bolo na akciách prítomných 28 286 účastníkov, čo je o 4 800 viac ako v predchádzajúcom období.

Z celkového počtu 766 podujatí, 161 malo charakter informačnej prípravy používateľov. Cieľovou skupinou boli žiaci základných a študenti stredných škôl. Ich zámerom je z dlhodobého hľadiska zvyšovať čitateľskú informačnú gramotnosť, tzn. poskytnúť základné indície pre efektívne používanie informačných a komunikačných technológií v procese učenia sa a poznávania. Takto zamerané aktivity sa najčastejšie realizovali v centrálnej požičovni a pobočke č. 2 – KVP.

Počty podujatí na jednotlivých pracoviskách v roku 2018

Pracovisko	Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia pre verejnosť	Z toho informačná výchova
Centrálna požičovňa	188	57
Hudobné oddelenie	33	3
Regionálna študovňa	31	6
Pobočka č. 2 - KVP	63	43
Pobočka č. 5 - Barca	69	17
Pobočka č. 7 – Biely dom	115	2
Pobočka č. 11 – Nad Jazerom	27	11
Pobočka č. 13 - Furča	43	11
Pobočka č. 14 - Šaca	197	11
S P O L U	**766**	**161**

V sledovanom roku sa VKJB naďalej intenzívne venovala organizovaniu cyklov neformálneho vzdelávania, ktoré majú u verejnosti výraznú pozitívnu odozvu. Z dôvodu veľkého záujmu o súbor prednášok *V harmónií s prírodou* na tému **záhradná a krajinná tvorba** v prostredí mesta a okolia, ktorý VKJB organizovala v roku 2017, sme v roku 2018 otvorili jeho druhý cyklus s témou pestovania rastlín. Knižnica pokračovala v realizácii päť dielneho cyklu neformálneho vzdelávania pre dospelých so zameraním na **výtvarné umenie,** tentoraz pod názvom *Kreativita nielen pre ženy*. Novinkou bol cyklus neformálneho vzdelávania pre dospelých s názvom ***O čítaní s porozumením***. Pri príležitosti vyhlásenia roku 2018 za Európsky rok kultúrneho dedičstva, VKJB pripravila aj ***Kurz regionálnej výšivky***. Pozitívnym prijatím a veľkou návštevnosťou sa vyznačovali **etnografické prednášky** zamerané na slovenské zvyky a tradície, ktoré sa konali v pobočke č. 7 - Terasa. Aj naďalej sa najväčšiemu úspechu tešia **cestovateľské prednášky** a fotoprezentácie, ktoré organizovali pobočky č. 7 - Terasa a č.2 - KVP.

Výrazná bola v roku 2018 aj **klubová činnosť knižnice**. Pri knižnici sa etablovalo 6 klubov: umenovedný klub Nádej v umení, literárny klub KOLIK, Genealogický klub, Klub kreatívnych rúk, Klub turistov Víkend a Čitateľský klub pri VKJB.

Výrazný úspech zaznamenali **podujatia realizované v rámci projektu *Spoznajme sa***, ktorého zámerom bolo predstaviť **kultúru národnostných menšín žijúcich v meste Košice - rómsku, českú, maďarskú a židovskú**. VKJB pripravila pre verejnosť tématicke výstavy, hudobno-

dramatické pásma, besedu a ochutnávku tradičných jedál, typických pre jednotlivé národnostné menšiny.
Časť podujatí bola organizovaná v rámci **Týždňa slovenských knižníc**, teda v období 5.-9. marca 2018. Počas uvedeného týždňa sa na všetkých pracoviskách knižnice uskutočnilo množstvo atraktívnych akcií určených pre rôzne skupiny obyvateľstva Košíc a blízkeho okolia. Dospelí čitatelia sa potešili besede s úspešnou autorkou ženských románov Tinou Van der Holland, autorskému čítaniu básnikov Pavla Garana a Tomáša Repčiaka. Program Týždňa slovenských knižníc ponúkol čitateľom aj prednášku o manželke slávneho spisovateľa Sándora Máraia Lole Matzner-Márai či hudobné popoludnie venované českej speváčke Márii Rottrovej.

Z aktivít zameraných na propagáciu literatúry a umenia boli veľmi dobre prijaté **literárno-hudobné večery z cyklu *1+1*.** Koncepcia projektu, v rámci ktorej si pozvaný autor k sebe prizýva ďalšieho hosťa na základe tvorivej alebo ľudskej spriaznenosti, sa v knižnici osvedčila. Dôkazom boli pútavé stretnutia s vysokou účasťou verejnosti, na ktorých sme privítali osobnosti literárneho a umeleckého sveta, autorov beletrie aj náučnej literatúry - Tünde Lengyelovú, Máriu Modrovich, Petra Šuleja, Ivana Havranovú, Danu Hlavatú, Ivanu Havranovú a ďalších. V roku 2018 sme pokračovali aj v organizovaním **Čitateľského klubu pri VKJB** pod vedením známej recenzentky a blogerky Beaty Beregrad Grünmannovej. V rámci spoločných stretnutí mohli zúčastnení diskutovať na zaujímavé literárne témy a vzájomne zdieľať svoju záľubu v knihách a čítaní. Počas roka knižnica zorganizovala **besedy so súčasnými slovenskými spisovateľmi**, medzi inými aj s obľúbenou autorkou detektívnych románov Katarínou Holetzovou, Jánom Fifíkom, „kráľovnou“ historických romancí Janou Pronskou, finalistkou ceny Anasoft Litera 2018 Janou Micenkovou a ďalšími.

Vysokou úrovňou sa aj naďalej vyznačujú podujatia, ktoré sa konajú v priestoroch hudobného oddelenia a tiež na zrekonštruovanom nádvorí Bárkoczyho paláca – ostrove kultúry. Bolo tu zorganizovaných viacero triednych koncertov ZUŠ, prednášok, besied, autorských čítaní, koncertov, **hudobných a literárnych večerov**. Pri ich organizovaní knižnica úzko spolupracovala s Českým spolkom v Košiciach, ZUŠ M. Hemerkovej, Konzervatóriom Timonova 2, Slovensko-českým klubom a inými.

Nadštandardnú úroveň mali aj kultúrno-vzdelávacie podujatia, ktoré sa konali na regionálnom oddelení – **prednášky Dejepisného spolku** patrili medzi najnavštevovanejšie. V rámci nich odzneli príspevky k témam: *Začleňovanie Košíc do prvej ČSR 1918-1919; Mikuláš a Jozefína Forgáchovci. O príčinách rozpadu jedného aristokratického manželstva* a mnohé ďalšie.

Jednotlivé pracoviská knižnice usporiadali aj množstvo **podujatí pre deti a mládež**. VKJB sa zapojila do celoslovenskej akcie ***Celé Slovensko číta deťom*** a pobočka č. 5 - Barca do celoslovenského čitateľského maratónu ***Čítajme si 2018***. Knižnica pripravila pre detských čitateľov **besedy** s ich obľúbenými autormi Elenou Elekovou (pobočka č. 2 - KVP, pobočka č. 5 - Barca), Danou Hlavatou (centrálna požičovňa), Martou Hlušíkovou (pobočka č. 12 - Nad Jazerom, pobočka č. 14 - Šaca), Ruženou Anďalovou (pobočka č. 12 - Nad Jazerom, pobočka č. 5 - Barca), Zuzanou Štelbaskou (pobočka č. 2 - KVP, pobočka č. 13 - Furča). Mládežníkom bola určená beseda mladého autora fantasy Kristiána Jaremka (pobočka č. 14 - Šaca, pobočka č. 5 - Barca). **Pre rómske deti** sme pripravili besedu s herečkou divadla Thália Magdaléna Adamová.

Na všetkých pracoviskách knižnice sa konali rozmanité aktivity na podporu čítania u detí (dramatizácie, zážitkové čítania, hlasné čítania) - *O pyšnej košieľke, Strašidlá v knižnici, Africké dobrodružstvo, O medovníkovom domčeku, Pod hríbom, Abeceda zjedla deda, Život na*

hrade a mnoho ďalších. Pri príležitosti vianočných sviatkov sa knižnica zapojila do adventného čítania v rámci akcie *Celé Slovensko číta deťom.*

VKJB si výraznejšie buduje meno aj v oblasti výstavníckej činnosti. Výstavy sú vysokoprofesionálne, koncepčne a formálne výborne zvládnuté. Organizujú sa takmer na všetkých pracoviskách knižnice, avšak najväčší úspech zaznamenali výstavy konajúce sa v priestoroch centrálnej požičovne a na regionálnom oddelení.

Knižnica sa zapojila do celoslovenských podujatí - *Dni českej kultúry, Čítajme si 2018, Celé Slovensko číta deťom* a *Týždňa slovenských knižníc*. Pri realizácii viacerých svojich aktivít úzko spolupracovala s Dejepisným spolkom v Košiciach, Slovenskou numizmatickou spoločnosťou, Združením Ester, Slovensko-český klub.

3.2.4.1 Výstavná činnosť

Prvou inštaláciou v roku 2018, bola **členská výstava Fotoklubu NOVA**, ktorý odprezentoval práce svojich členov fotografiami s rôznym tematickým zameraním. Termín: február 2018.
Výstava **Ľanové a bavlnené fantázie** bola venovaná Veľkej noci a predstavovala prácu dvoch autoriek, tkané ľanové prestierania pani Márie Tomisovej, majsterky Ľudovej umeleckej výroby, z Kostolian pri Hornáde a farebnými bavlnkami zdobené kraslice pani Márie Čerevkovej z Košíc. Práce oboch dám boli symbolmi precíznosti, trpezlivosti, remeselnej zručnosti a fantázie. Termín: marec-apríl 2018/
V druhej polovici apríla takmer do konca mája výstava **Zo života bocianov** predstavila unikátne zábery, ktoré vytvoril profesor Štefan Vilček, vedecký pracovník Ústavu epizootológie a preventívnej veterinárskej medicíny Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Hoci sa profesionálne zameriava na molekulovo-genetický výskum vírusov infikujúcich zvieratá, jeho veľkou vášňou je cestovanie a fotografovanie prírody. Už niekoľko rokov sa aktívne venuje najmä fotografovaniu vtáctva.
Vystavené fotografie dokumentovali život bocianov a jeho fázy, fotografie boli zhotovené doma i v zahraničí. Termín: apríl-máj 2018.
Do polovice júna patril priestor vstupnej haly prácam **dospelých žiakov výtvarného odboru Súkromnej základnej umeleckej školy Strojárenskej 3 v Košiciach**. Výtvarné dielka predstavovali širokú škálu výtvarných techník, v ktorých sa žiaci školy postupne zdokonaľujú, každý podľa svojich možností a schopností. Termín: máj-jún 2018.
V júni už tradične sa viaže prezentačná výstava v oblasti tradičnej kultúry ku CassoviaFolkfestu. Tentoraz boli vystavené svadobné kroje (téma festivalu) reprezentujúce každý región Košického kraja a vo vitrínach boli inštalované **Čepce a party**, ako symboly vydatej ženy a slobodnej dievčiny. Výstava vznikla vďaka spolupráci s folklórnymi kolektívmi (Bľancar-Nižný Klátov, Škvarkare-Košická Nová Ves, Kadlubek-Valaliky, Jadlovec- Margecany, Matičiar-Veľký Folkmar, Beľanka-Košická Belá, Hôra-Rejdová a FS Zemplín-Michalovce) a Košickým folklórnym štúdiom. Termín: jún-júl 2018.
August patril celoslovenskej putovnej výstave **Najkrajšie kalendáre Slovenska**, ktorá prezentuje nástenné kalendáre.
V mesiacoch september a október v rámci dlhoročnej spolupráce s Českým spolkom v Košiciach, boli zrealizované 3 výstavy, dve v centrálnej požičovni, a to ku stému **výročiu Československej štátnosti** a druhá výstava **100 rokov českého komiksu** predstavovala osobnosti a najznámejšie práce tohto špecifického literárneho žánru. Treťou bola výstava ku 25.výročiu vzniku Českého spolku v Košiciach, ktorú tvorilo niekoľko rolapov prezentujúcich činnosť spolku a bola dostupná v klubovom priestore pobočky knižnice na Terase (P7).

V novembri a v prvej polovici decembra patril opäť priestor vstupnej haly **fotografiám členov Fotoklubu NOVA.** Termín: november-december 2018.
Predvianočné obdobie sme privítali výstavou pod názvom **„Na skle maľované...do dreva vyrezané...“**, na ktorej boli predstavené práce ľudových remeselníkov. Pestrofarebné obrázky s technikou podmaľby na sklo od Jany Michalkovej z Jasenova (Humenné) rozžiarili tehlovú stenu a figurálne plastiky s témou Betlehemu, drevorezbára Stanislava Poleka z Košíc, zdobili priestor pod schodami.
Viaceré výstavy boli doplnené prezentáciou tematickej literatúry z fondu knižnice.
Okrem centrálnej požičovne boli realizované aj výstavy **na Hlavnej 48**.
Výstava **Maturita 2018, študentov odborov grafický a priestorový dizajn a dizajn exteriéru, Školy úžitkového výtvarníctva v Košiciach** (zároveň tu prebehla aj obhajoba maturitných prác študentov). Časť výstavy bola inštalovaná aj v hudobnom salóniku.
Osudové osmičky – interaktívna výstava venovaná významným dejinným udalostiam, ktoré sa odohrali v tzv. osmičkových rokoch. Pozornosť upriamila na udalosti revolučného roka 1848, sté výročie vzniku Československej republiky 1918, Viedenskú arbitráž 1938, februárové udalosti roku 1948, Pražskú jar a inváziu vojsk Varšavskej zmluvy v roku 1968 až sviečkovú manifestáciu a udalosti vedúce k Nežnej revolúcii. Spolu s výstavou bola sprístupnená aj špeciálna webová stránka www.osudoveosmicky.sk, na ktorej záujemcovia našli spracované všetky kľúčové tematické informácie. Výstava bola výsledkom projektu realizovaného s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Termín: 23.10.2018-18.12.2018.

Projekt **Spoznajme sa** predstavoval kultúru národnostných menšín žijúcich v meste Košice. V rámci neho sme zorganizovali 4 tematické výstavy kníh a LP platní zameraných na jednotlivé menšiny. Na hudobnom oddelení bola prístupná výstava k rómskej a maďarskej menšine, v centrálne požičovni zas k českej a židovskej menšine. Tematické výstavy boli súčasťou národnostných týždňov zameraných na danú menšinu s cieľom priblížiť bohatú kultúru a literárnu tvorbu jej predstaviteľov. Projekt sme realizovali s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Termín: september – december 2018.

V rámci **cyklu Predstavujeme regionálnych umelcov a remeselníkov** boli inštalované výstavy vo vitrínach v pobočke knižnice na Terase a na KVP.
Predstavili **sa Zuzana Bobrovská s výrobkami svojej sklárskej dielne, Stanislav Polek s drevenými figurálnymi plastikami , Alena Žižanová s paličkovanou čipkou a Amália Holíková s úžitkovou a dekoratívnou keramikou.**
Steny klubovne **pobočky Terasa zdobili obrazy manželov Nehrebeckých.**

V pobočke Furča boli v minulom roku 3 autorské a jedna kolektívna výstava členov Združenia košických fotografov K-91:

1. **Josef Svoboda:" Čo niekto nevidí",** od 11.1.2018 do 12.3.2018,
2. **Mesto"Rzeszów" objektívmi členov Združenia košických fotografov K-91,** od 4.4.2018 do 4.6.2018,
3. **Ing. Daniel Pastucha "Cestou, necestou",** od 7.6.2018 do 31.8.2018,
4. **"Róbert Parnica - fotografie",** od 31.8.2018 do 31.10.2018.

3.2.4.2 Vzdelávacie podujatia zamerané na celoživotné vzdelávanie

V poslednej etape realizácie projektu Knižnice pre vzdelávanie 50 plus podporeného v rámci programu ERASMUS+ sa v roku 2018 uskutočnili 3 neformálne vzdelávacie cykly pre verejnosť a vznikli 3 záujmové kluby, ktorých vznik iniciovali účastníci vzdelávacích cyklov.

Pilotný vzdelávací cyklus: „Kurz regionálnej výšivky".
Manažér vzdelávacieho cyklu: Mgr. Erika Švedová
Lektor : Ing. Monika Ripcsu
Termíny realizácie: od 15.marca 2018 do 30.4.2018, 10 stretnutí, 11 prihlásených účastníkov.
Podmienky výberu účastníkov: Frekventanti sa prihlasovali prostredníctvom elektronického formulára.
Realizácia vzdelávania: Stretnutia prebiehali raz týždenne v priestoroch multifunkčnej klubovne, pre účastníkov boli pripravené plátna na vzorkovník a materiál (bavlnky, nožnice, ihly), rozkreslené vzory (tie lektorka pripravovala priebežne zo starých textílií zapožičaných zberateľkou priamo, počas kurzu, zároveň lektorka pripravila ku zakresleným vzorom vzorkovníky na kúsku textilu ako ukážku.
Počet lekcií bolo 10 a postupovalo sa od jednoduchších vzorov (tkzv. obrubové a ukončovacie úzke motívy) ku plošným. Vyšívalo sa iba technikou hladkovania podľa predlôh, s použitím tradičnej farebnosti, akou sa zdobil odev a bytové textílie v obci Myslava. O kurz prejavili záujem aj médiá a počas jedného stretnutia spracovali aj krátku ukážku pre regionálne vysielanie TV, ako regionálnu zaujímavosť. Súčasťou bola improvizovaná výstava prác lektoriek a niektorých účastníčok kurzu, ktoré už mali v minulosti skúsenosť s touto vyšívacou technikou.

Pokračovaním vzdelávania bol vznik **Klubu regionálnych ručných prác**, ktorý pokračuje v činnosti a má 8 stálych členiek. Stretávajú sa raz mesačne v klubovom priestore na Hlavnej 48.Klub vznikol v júni 2018 a do konca roka sa uskutočnilo 6 stretnutí. Členky klubu pracujú aj samostatne a pripravujú ukážky svojich prác na prezentačné výstavy klubu, ktoré sa uskutočnia na pracoviskách knižnice v roku 2019. Vedúcou klubu je Ing. Monika Ripcsu a asistentkou je Ing. Zuzana Krajňáková.

V predchádzajúcom roku bolo realizované vzdelávanie v oblasti genealógie, ktoré vzhľadom na veľký záujem, malo aj reprízu pre ďalšiu skupinu účastníkov, pod názvom „Nájdi svojich svedkov, vytvor rodostrom". Na základe záujmu o odborné poradenstvo aj výmenu skúseností počas individuálneho bádania po predkoch, vznikol **Košický klub genealógov**. V roku 2018 sa uskutočnilo 7 klubových stretnutí. Toho času klub navštevuje 6 stálych členov. Vedúcim klubu je Mgr. Martin Bartoš.

Klub Nádej v umení
vznikol ako prirodzené vyústenie pilotného vzdelávacieho cyklu Nádej v umení. Klub sa venuje neformálnemu vzdelávaniu dospelých na poli umenia. V rámci klubovej činnosti sme spustili 3 cykly neformálneho vzdelávania a zorganizovali 15 umeleckých workshopov. Pôvodne boli stretnutia otvorené dámam nad 50 rokov, postupne sme workshopy otvorili aj pre pánov a mladších účastníkov. Na jednotlivých stretnutiach sa účastníci zoznamovali s rozličnými umeleckými smermi, technikami a lektormi. Doteraz sme účastníkom predstavili 9 umeleckých osobností. Na 15 neformálnych stretnutiach sa zúčastnilo 254 účastníkov.

Rekapitulácia: 15 stretnutí, 254 účastníkov

etapa - založenie klubu Nádej v umení

II. vzdelávací cyklus: "Príbehy maľované životom"
Ing. Róbert Gregorek PhD. - **umenie tvorby ikebán**
Annie McCaffrey BA – **pointilizmus**
PhDr. Stella Mojžišová **– trojdimenzionálne obrazy**
Ing. Róbert Gregorek PhD. - **umenie aranžovania živých kvetov**
Diana Matláková – **trojdimenzionálne obrazy II**
Diana Matláková – **úvod k zmiešaným médiám**
Diana Matláková – **zmiešané médiá I**
etapa - spustenie dvojfázového systému stretávania sa
(interné stretnutia a workshopy klubu)
III.jesenný vzdelávací cyklus: "Kreativita nielen pre ženy"
(1. fáza – workshopy klubu pre verejnosť)
Jan Szoke a Annie McCaffrey – **zmiešané médiá II**
Ing. arch. Andrea Príbytná – **základy kompozície a akrylová maľba oceánov**
Ing. Gabriel Miklósi PZ – **plastická maľba**
Ing. Róbert Gregorek PhD. – **umenie tvorby ikebán II**

(2. fáza – interné stretnutia v klubovni na Hlavnej 48)
Diana Matláková – **komunitné vzdelávanie – spoločná tvorba obrazu**
Stella Mojžišová – **neformálne vzdelávanie – spoločná tvorba obrazu**
Daniela Kubíková – **kresba pravou mozgovou hemisférou**
Beatrica Škrábeková – **úvod do kaligrafie**

Cyklus neformálneho vzdelávania dospelých **O čítaní s porozumením** bol jedným z pilotných vzdelávacích cyklov, počas ktorého s knižnicou spolupracovali tri organizácie: Súkromné centrum špeciálno - pedagogického poradenstva, Centrum včasnej intervencie Košice n.o. a OZ Čítajme si spolu. Tri lektorky: špeciálna pedagogička, detská psychologička a aktivistka v oblasti propagácie čítania s deťmi sa venovali témam ako sú sluchová gramotnosť u detí, Eľkoninova metóda, budovanie a rozširovanie slovnej zásoby u detí, ako vyberať a správne čítať knihy deťom i tomu, ako sa vytvára vzťah ku slovo v detskom veku. Cyklu sa zúčastnilo 37 dospelých a 6 detí.
Vzdelávanie prebiehalo od 24 .mája 2018 do 28. júna 2018 a jeho súčasťou boli 4 stretnutia: 2 interaktívne semináre a 2 prednášky spojené s workshopom a individuálnym poradenstvom.

Lektorky a témy stretnutí:
Mgr. Renáta Kišová
Počúvaním k čítaniu (sluchová gramotnosť a Eľkoninova metóda)
Mgr. Viktória Marcinová PhD
Ako dať dieťaťu 30 000 000 slov naviac
Mgr. Simona Bugošová
Ako sa vytvára vzťah k slovu
Mgr. Viktória Marcinová PhD
Ako vybrať dobrú knihu a ako ju správne čítať

„Vzdelávací cyklus Hudobné poklady regiónu “ .

Pri príprave jednotlivých stretnutí vzdelávacieho cyklu Hudobné poklady regiónu sme oslovili hudobných profesionálov z oblasti muzikológie i výkonného interpretačného umenia. Podujatia boli realizované formou komentovaných koncertov a prednášok so živou hudobnou produkciou.

Prvé podujatie pozostávalo z dvoch na seba nadväzujúcich stretnutí, venovaných renesančnej lutne. Úvod tvorila prednáška Pamiatky lutnovej hudby na Slovensku s lektorom Mgr. Michalom Hottmarom PhD., ktorý sa ako jediný na Slovensku venuje systematickému výskumu tejto problematiky a zároveň je vynikajúcim lutnistom. V prednáške priblížil historický vývoj lutny, prezentoval jej miesto v dejinách slovenskej hudby a zameral sa na osobnosť košického hudobníka obdobia renesancie – speváka a lutnistu Sebastiána Tinódyho. Rozprávanie doplnil ukážkami renesančnej lutnovej hudby.

Druhým podujatím tohto cyklu bol koncert Piesne, poézia a hudba 16. a 17. storočia v podaní členov súboru starej hudby Thesaurus Musicum (Kamila Skladaná, - spev, Michal Hottmar – arcilutna) a recitátorky Marice Harčaríkovej. Umeleckú a obsahovú prípravu programu zabezpečila vokálna pedagogička Sylvia Stenchláková.

Tretie stretnutie cyklu bolo venované najvýznamnejšej osobnosti obdobia hudobného klasicizmu v Košiciach – hudobnému skladateľovi Františkovi Xaverovi Zombovi pri príležitosti vydania zborníka jeho duchovnej hudby (vydala spoločnosť Vzdelávanie umením – EduArt v Ružomberku, 2017). Hosťom podujatia bol editor zväzku, slovenský muzikológ PaedDr. Mgr. art. Peter Hochel PhD. a regenschori Dómu svätej Alžbety v Košiciach Viliam Gurbaľ, ktorý realizoval prepisy rukopisov do tlačenej podoby. V neformálnom rozprávaní priblížili osudy Zombovho života a diela i prácu hudobných historikov na oživovaní hudobného odkazu minulosti. V rámci programu vystúpila hosťujúca sólistka opery Štátneho divadla v Košiciach p. Mariana Hochelová s ukážkami Zombovej vokálnej hudby.

Ďalším z realizovaných projektov v roku 2018 bol projekt **Silver wind - vzdelávací cyklus zameraný na aktívne starnutie v oblasti životného prostredia, záhradníctva a konverzácie v anglickom jazyku**, realizovaný v priestoroch pobočky knižnice Tr.SNP 48/A.

Prednášky cyklu neformálneho vzdelávania dospelých s tematikou životného prostredia a záhradníctva boli realizované na pracovisku na Terase od januára do mája 2018, uskutočnilo sa 8 stretnutí. Lektorom bol Ing. Róbert Gregorek PhD. Zároveň bol zakúpený tematický knižničný fond.

Témy:

1. V harmónii s prírodou /Silver Wind,
2. Množíme okrasné a úžitkové rastliny -1.časť (výsevy).
3. Množíme okrasné a úžitkové rastliny-2.časť (vegetatívne množenie).
4. Pestujeme rastliny na aranžovanie – sortiment kvetín a prírodnín zo záhrady a prírody.
5. Letničky a dvojročné rastliny v záhrade.
6. Sortiment kvetín na balkóny.
7. Jazierka a koncepcia súkromnej záhradky.
8. Záverečné stretnutie cyklu.

Konverzácie v anglickom jazyku boli pokračovaním úspešného vzdelávania z roku 2017.

3.2.5 REGIONÁLNA ČINNOSŤ

3.2.5.1 Bibliografická činnosť

Činnosť na bibliografickom oddelení bola zameraná na plnenie základných úloh, ktoré súviseli so získavaním a analytickým spracovaním prichádzajúcej regionálnej periodickej tlače a zároveň s budovaním súbežnej článkovej databázy okresov Košice-mesto a Košice-okolie.

Bibliografické záznamy boli elektronicky spracované v knižnično-informačnom systéme Virtua a zasielané do celoslovenskej databázy Súborného katalógu Články v katalógu Slovenská knižnica v rámci projektu KIS3G.

Za sledované obdobie bolo analyticky spracovaných *1 667 bibliografických záznamov.* Súčasťou tvorby záznamu bolo aj vkladanie adresy elektronického zdroja a taktiež sa vytvárali záznamy z elektronických zdrojových dokumentov. Priebežne sa vytvárali návrhy autorít, podieľali sme sa na tvorbe regionálnych autorít, redigovala a opravovala sa regionálna databáza podľa metodických pokynov SNK a záverov z pracovných porád bibliografov regionálnych knižníc Košického samosprávneho kraja – zlučovanie, doplnenie autobiografických údajov personálnych autorít, kontrola duplicity v databáze, oprava prekonvertovanej regionálnej databázy.

Prioritná pozornosť pri analytickom spracovávaní regionálnych periodík bola venovaná hlavne denníkom *Korzár, KOŠICE:DNES* a týždenníku *Košický večer*. Z národnostnej tlače bolo spracované maďarské národnostné periodikum s celoslovenskou pôsobnosťou vydávané v Košiciach – mesačník *Kassai Figyelő* a časopis vydávaný Českým spolkom v Košiciach – *Stříbrný vítr.* Zo série regionálnych zborníkov bol za sledované obdobie v úplnosti spracovaný regionálny zborník *Košické historické zošity*, ktorý pravidelne vydáva Dejepisný spolok v Košiciach.

V rámci bibliografickej činnosti sa zhromažďovala, bibliograficky spracovávala a uchovávala miestna tlač, ktorú vydávajú jednotlivé mestské časti okresu Košice-mesto (18 titulov) a obecné úrady okresu Košice-okolie (31 titulov). Pri poskytovaní regionálnych informácií sa taktiež aktívne využívala databáza KIS Virtua, ako aj bibliografické ročenky okresov Košice-mesto a Košice-okolie i príručná knižnica oddelenia.

Do väzby boli za uplynulé obdobie skompletizované spracované regionálne periodiká – Korzár, Košický večer, KOŠICE:DNES a Kassai Figyelő. Sú súčasťou fondu regionálneho oddelenia a slúžia čitateľom k prezenčnému štúdiu. Miestna regionálna tlač je uložená a uchovávaná v obaloch na bibliografickom oddelení a tvorí súčasť príručného fondu.

Priebežne sa doplňovala elektronická verzia zoznamu periodických tlačí o nové čísla regionálnych novín za sledované obdobie – *Zoznam periodík vo fonde regionálnej zbierky po roku 1945*, ktorá sa nachádza na webovej stránke knižnice.

Naďalej sa doplňovala databáza literárnych osobností regiónov Košíc a Košice-okolie *Tvorcovia krásnej literatúry od najstarších čias po súčasnosť.* Databáza obsahuje krátke profily a tvorbu približne 350 spisovateľov. Jednotlivé heslá boli rozšírené o nové doplňujúce biografické údaje, informácie o ich tvorbe a pod. (napr. Tibor Ferko, Michal Spišiak, Marek Vadas, Slavomír Szabó, Lajos Gyüre a ďalší).

Za účelom informovať verejnosť o aktivitách a prezentácii knižnice sa priebežne uskutočňoval *monitoring médií* a ostatných verejných informačných zdrojov. Bibliografické záznamy o článkoch spolu s ich elektronickou verziou sa pravidelne uverejňovali na webovej stránke knižnice v rubrike *O nás - V médiách*. Z nich sa budoval archív článkov o knižnici, ktorý za sledované obdobie obsahuje 106 záznamov. V rámci dlhodobej archivácie sa z výstrižkov

vytvárali elektronické kópie a doplnila sa elektronická databáza digitalizovaných článkov o knižnici.
Pokračovalo sa s budovaním:

- *videoarchívu* knižnice, ktorý obsahuje televízne reportáže (23 záznamov),
- *audioarchívu* knižnice, ktorý obsahuje rozhlasové relácie (6 záznamov).

Aby sa zabezpečil bezporuchový chod knižnično-informačných služieb, podľa potreby sa zastupovalo na regionálnom a hudobnom oddelení, taktiež sa slúžili soboty vo výpožičných službách v centrálnej požičovni knižnice a podieľali sme sa na príprave podujatí organizovaných knižnicou.

Koordinačná a vzdelávacia činnosť

V rámci spolupráce a koordinácie bibliograficko-informačnej činnosti regionálnych knižníc Košického samosprávneho kraja sa v sledovanom období uskutočnil celý rad odborných podujatí, školení i metodických seminárov. Začiatkom roka sa v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou – odbor Národná bibliografia, obsahovo a organizačne zabezpečila *krajská porada bibliografov regionálnych knižníc Košického samosprávneho kraja*, Knižnice pre mládež mesta Košice a Štátnej vedeckej knižnice Košice. Bola venovaná stručnému zhodnoteniu činnosti jednotlivých bibliografických pracovísk za uplynulé obdobie, aktuálnym informáciám k problematike bibliografického spracovania článkov v KIS Virtua.

Zúčastnili sme sa aj školiacich podujatí, ktoré boli tematicky zacielené na implementáciu nových katalogizačných pravidiel RDA, reálny prechod na RDA sa uskutočnil 1.2.2018. Koncom roka sme sa zúčastnili metodického seminára – *Prešovský bibliografický deň*. Dôležitá bola tiež účasť na pravidelnom zasadnutí Koordinačnej rady Slovenskej národnej knižnice pre bibliografickú činnosť v SR.

3.2.5.2 Regionálne oddelenie

Regionálne oddelenie je špecializované pracovisko knižnice, ktoré používateľom poskytuje knižnično-informačné služby formou prezenčného štúdia knižničných dokumentov v priestoroch študovne. K dispozícii sú i elektronické služby a prístup k internetu. K používateľom a návštevníkom oddelenia patria najmä ľudia so záujmom o regionálne reálie a dejiny, študenti stredných a vysokých škôl, ich pedagógovia ako aj odborní pracovníci archívov, múzeí, knižníc a galérií.

V minulom kalendárnom roku rezonovali medzi najvyhľadávanejšími témami, popri tradičnom záujme o dejiny mesta Košice a okolitých miest a obcí, najmä témy týkajúce sa historických udalostí tzv. osmičkových rokov (vznik ČSR, Viedenská arbitráž, Pražská jar). To výrazne ovplyvnilo i záujem o špecifický typ dokumentov, ktoré sú na oddelení k dispozícii, a to dobové periodiká, jubilejné almanachy, školské výročné správy, zbierka starých tlačí a rukopisov.

Výsledky viacerých výskumov sa podpísali pod publikovanie niekoľkých monografií, zborníkov, štúdií či záverečných prác, ktoré vznikli využitím knižničného fondu (napr. *Ťahanovská legenda, História obcí Perín, Chym a Vyšný Lánec, Košický zlatý poklad 1935-2015, Šľachta Abovskej stolice v novoveku, Lolina kniha: Lola Matzner, Sándor Márai a Košice na prelome 19. a 20. storočia*). Pracovníci oddelenia sa spolupodieľali na vzniku viacerých výstav či už formou odborných konzultácií alebo priamo poskytnutím potrebného materiálu. V rámci spolupráce s Múzeom Vojtecha Löfflera sme časť zbierky dobových pohľadníc zdigitalizovali a

ich zväčšené kópie boli použité na výstave v múzeu pod názvom *Košice v období vzniku Československa na dobových pohľadniciach*.

Knižničný fond oddelenia bol i v predchádzajúcom roku priebežne doplňovaný najmä kúpou a darom. Do fondu starých tlačí pribudli historické dokumenty z obdobia 18. až začiatku 20. storočia týkajúce sa predovšetkým Košíc a regiónu. Nákup 50 dokumentov bol financovaný vďaka účelovému príspevku zriaďovateľa vo výške 1310 €.

Pokračovalo sa v zhromažďovaní a archivovaní špeciálnych tlačí a grafických dokumentov – pozvánok, bulletinov, programov podujatí, plagátov a kalendárov (208 ks). Časť špeciálnych tlačí z rokov 1988-2013 bola nanovo vytriedená, uložená do vhodnejších archívnych škatúľ a revidovaná (885 ks). Priebežne sa revidovali existujúce staršie záznamy rôznych typov dokumentov v on-line katalógu knižnice doplnením chýbajúcich údajov. Oddelenie sa spolupodieľalo aj na katalogizácii v knižnično-informačnom systéme Clavius. Boli spracované dary, zakúpené staré tlače a nové periodiká. Pokračovalo sa v opravách poškodených knižničných dokumentov z fondu regionálneho a hudobného oddelenia za účelom ich konzervácie a zamedzenia ich ďalšieho fyzického poškodzovania počas manipulácie s nimi (spolu 184 jednotlivín).

Jednou z dôležitých odborných činností je i práca s rukopisnou zbierkou a zbierkou starých tlačí. Počas roka bolo spracovaných a katalogizovaných 91 kn. j. rukopisov (konvolúty s 25 príväzkami) a 77 kn. j. starých tlačí (13 príväzkov).

Pracovníci oddelenia participovali na viacerých projektoch realizovaných v knižnici. Projekt *Spoznajme sa* bol zameraný na národnostné menšiny – rómsku, českú, maďarskú a židovskú. V rámci neho boli sprístupnené i výstavy, ktoré výraznou mierou čerpali z fondov regionálneho oddelenia. V rámci projektu *Osudové osmičky* bola pre návštevníkov sprístupnená výstava pod rovnomerným názvom, a to v dvoch podobách fyzicky v priestoroch oddelenia, chodby a schodiska, ako aj virtuálne prostredníctvom samostatnej domény www.osudoveosmicky.sk. Výstava bola zameraná na významné dejinné udalosti, ktoré sa odohrali v tzv. osmičkových rokoch so zvláštnym zreteľom na mesto Košice. Pre skupiny študentov sme ponúkli možnosť lektorovanej prehliadky, no tešil nás i záujem zo strany širokej verejnosti. Projekt vznikol s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

V minulom roku naďalej pokračovala spolupráca s mnohými kultúrnymi inštitúciami, organizáciami a spolkami. Už tradičnými podujatiami sú odborné prednášky Dejepisného spolku v Košiciach a Slovenskej numizmatickej spoločnosti – pobočky Košice. Slúžia na prezentáciu najnovších výsledkov odborných výskumov a tešia sa stabilne vysokej návštevnosti. K propagačno-vzdelávacím aktivitám oddelenia patrili popri menších tematických výstavách z fondu oddelenia aj informačné prípravy pre žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl z Košíc aj Prešova. Na stránkach košického týždenníka Večer sa i v minulom roku pravidelne objavoval výber z dobových článkov z našej regionálnej zbierky (46 článkov), ktoré poskytujú pútavé čítanie a propagujú regionálne oddelenie knižnice.

3.2.5.3 Metodická činnosť

Z pozície krajskej metodiky sa uskutočnili porady riaditeľov, ktorých obsahom bolo riešenie aktuálnych úloh.

Knižnica metodicky usmerňovala a koordinovala aj bibliograficko-informačnú činnosť vo verejných knižniciach Košického samosprávneho kraja, KMK Košice a ŠVK Košice v spolupráci s Národnou bibliografiou SNK.

Okres Košice – okolie - Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach v zmysle Zákona o knižniciach a zriaďovacej listiny metodicky usmerňuje okrem regionálnych knižníc aj činnosť knižníc okresu Košice - okolie. Okrem iných aktivít sprostredkováva knižniciam informácie o celoslovenských a regionálnych aktivitách a dianí v rámci knihovníctva.

Od roku 2016 došlo k zmene organizačnej štruktúry organizácie, pričom bolo zrušené samostatné metodické oddelenie, ktorého agenda prešla do kompetencie Útvaru regionálnej, koordinačnej a projektovej činnosti. Aj z tohto dôvodu dochádza k poklesu vykonaných metodických návštev v obecných knižniciach okresu Košice – okolie, ktoré sa realizujú iba v nevyhnutných prípadoch. V minulom roku sa uskutočnila 1 metodická návšteva.
Metodická pomoc sa, aj z dôvodu personálnych zmien, poskytovala viac formou telefonických, osobných konzultácií aj e-mailom.

3.2.6 Publikačná činnosť

- KOZOVÁ, Eva. Knižnica vás pozýva. In *Šačanské novinečky*, 2018, roč. XVI, č. 1, s. 7.
- KOZOVÁ, Eva. Info z knižnice. In *Šačanské novinečky*, 2018, roč. XVI, č. 1, s. 7.
- KOZOVÁ, Eva. Informácie z tunajšej pobočky Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Šačanské novinečky*, 2018, roč. XVI, č. 3, s. 6.
- KOZOVÁ, Eva. Celé Slovensko číta deťom. In *Šačanské novinečky*, 2018, roč. XVI, č. 4, s. 6.
- KOZOVÁ, Eva. Podujatia Verejnej knižnice Jána Bocatia – pobočky Šaca. In *Šačanské novinečky*, 2018, roč. XVI, č. 5, s. 6.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Objav košického zlatého pokladu na stránkach dobovej tlače. In *A Kassai aranykincs / Košický zlatý poklad 1935-2015*. Košice-Kassa: Kassai Polgári klub – Košický občiansky klub, 2018, s. 273-277.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písala košická tlač pred sto rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 1, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písala košická tlač pred sto rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 2, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písala košická tlač pred sto rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 3, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Napísali pred sto rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 4, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písala košická tlač pred sto rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 5, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred sto rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 6, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 7, s. 10.

- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 8, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 9, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 10, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 11, s. 13.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 12, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 14, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 15, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 16, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 17, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 19, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 21, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Listujeme v storočných košických novinách. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 22, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali storočné košické noviny. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 23, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Noviny pred sto rokmi riešili aj nehodu v továrni či vlámačku do lekárne. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Korzár.sk* [online], 17.6.2018.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 26, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 28, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 29, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 30, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 31, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 32, s. 10.

- ONDREJŠÍK, Tomáš. Augustové udalosti 1968 na stránkach dobovej tlače. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 33, s. 4.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 34, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 35, s. 9.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 36, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 37, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 38, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 39, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 40, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 41, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 42, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 43, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 44, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi: Rakúskych vojakov z mesta odviezol špeciálny vlak. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 45, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 46, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Košice pred sto rokmi: Mesto trápila epidémia, chýbali klziská. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 47, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 48, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 49, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Čo písali košické noviny pred 100 rokmi. Z archívu Verejnej knižnice Jána Bocatia. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 50, s. 12.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Košice pred 100 rokmi: Školy povinne zaviedli slovenčinu. In *Košický večer*, 2018, roč. 51, č. 51, s. 12.

- PALÁGYIOVÁ, Erika (zost.). *Osudové osmičky. Sprievodca výstavou.* Košice: Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach, 2018, 12 s.
- TAKÁČOVÁ, Mirka. Knižné novinky. In *Barčiansky súčasník*, 2018, roč. 29, č. 3, s. 7.

3.3 Cezhraničná a medzinárodná spolupráca

V rámci realizácie projektu ERASMUS+ sa uskutočnili 2 nadnárodné stretnutia projektového manažmentu.
V dňoch 19.-20.júna 2018 bolo stretnutie v **Metropolitan Ervin Szabó Library** (Knižnica hlavného mesta Szabó Ervina) v Budapešti. Obsah stretnutia bol zameraný na kompletizáciu účtovných dokladov, informáciu z monitorovacieho seminára Národnej agentúry SR, zhodnotenie doterajších aktivít a rozdelenie úloh v poslednej etape projektu. Súčasťou programu bolo aj stretnutie s pracovníkmi hostiteľskej knižnice, prehliadka knižnice a konzultácia o možnosti spolupráce .
V dňoch 24.-25.10.2018 sa uskutočnilo posledné **nadnárodné stretnutie projektu v Brne**. Hostiteľom bola Knihovna Jiřího Mahena v Brne, kde účastníci stretnutia mali možnosť konfrontácie aktivít knižnice pre dospelých a zvlášť pre seniorov, navštívili jednu z pobočiek na sídlisku, kde prebehlo aj záverečné vyhodnocovacie rokovanie manažmentu projektu. V Moravské zemské knihovně v Brne boli zas predstavené aktuálne projekty digitalizácie , ochrany historických fondov a vytváranie online prezentačných portálov historickej zbierky máp. Boli prekonzultované aj možnosti spolupráce s oboma knižnicami.
Účastníkmi stretnutí zo strany Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach boli Ing. Soňa Jakešová ako štatutár organizácie vedúceho partnera a Mgr. Erika Švedová, projektový manažér.

4. Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti

Verejná knižnica Jána Bocatia zabezpečovala prevádzku knižnice z prideleného príspevku na činnosť z Košického samosprávneho kraja a z vlastných príjmov, zo schválených grantov Fondu na podporu umenia, Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, Slovenskej asociácie knižníc a z príspevkov mestských častí a sponzorov určených na nákup kníh pre danú lokalitu a pobočku knižnice.

4.1 Rozpočtové hospodárenie

Rozpočet príspevkovej organizácie na rok 2018 bol schválený zastupiteľstvom KSK v súlade s uznesením č. 72/2018 zo dňa 23.4.2018 a oznámený organizácii bol dňa 9.5.2018.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť /čerpanie k 31.12
Bežný transfer	740 447,00	761 513,00	761 513,00
Kapitálový transfer	0	0	0
Spolu	740 447,00	761 513,00	761 513,00

V priebehu roka došlo k niekoľkým úpravám rozpočtu:

zdroj 41001

- **Program 0040100 - Na bežné výdavky** navýšenie o 6 066 €
  V tom: výdavky na spolufinancovanie projektov financovaných z dotácii Fondu na podporu umenia, Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, na profesionálnu aplikáciu, pomocou ktorej sa prevádzkuje regionálna hudobná mapa, zvukový software, zvukové nosiče a iné nevyhnutné výdavky
- **Program 0040800 – ostatné** navýšenie o 15 000 €
  V tom: výdavky na nákup kníh, rozšírenie zbierkového fondu hudobného oddelenia a zabezpečenie publikovania diel autorov z regiónu a iné nevyhnutné výdavky

Príjmy bežného rozpočtu v €

Názov	Schválený rozpočet r. 2018	Skutočnosť celkom k 31.12.2018
Bežný transfer: zdroj 41 001 **0040100-** prevádzka **0040200**- činnosť **0040800 -** ostatné	 728 628,00 11 819,00 	 734 694,00 11 819,00 15 000,00
Spolu transfer KSK:	**740 447,00**	**761 513,00**
Získané prostriedky		
- granty, sponzorské, dotácie		39 350,00
- iné		16 844,96
Vlastné príjmy, ostatné	41 758,00	48 095,89
Spolu:	**782 205,00**	**865 803,85**
Zostatok – grant FPU r. 2017	7 432,76	7 432,76
Zostatok z min. obdobia- vlastné	41 410,73	41 410,73
Celkom:	**831 048,49**	**914 647,34**
- Grant Erazmus	7 767,69	7 767,69
Spolu celkom	**838 816,18**	**922 415,03**

Príjmy celkom	Výdavky celkom
922 415,03	867 793,11

Príjmy celkom	Transfer od zriaďovateľa	Granty a transfery	Príjmy z prenájmu	Iné nedaňové príjmy	Zostatok prostriedkov z predch. rokov
922 415,03	**761 513,00**	**54 550,45**	**12 171,00**	**52 769,85**	**41 410,73**

Výdavky celkom	Mzdy, platy a OOV	Odvody	Tovary a služby	Bežné transfery	Kurzové rozdiely
867 793,11	**387 900,75**	**144 796,42**	**335 095,94**	**761 513,00**	

Výdavky celkom zahŕňajú Bežný transfer vo výške 761 513 €, spotrebovaný na mzdy, odvody a ostatné prevádzkové náklady (Tovary a služby).

Výdavky celkom	Výdavky na prevádzku	Výdavky na činnosť
867 793,11	**855 974,11**	**11 819,00**

Hlavné výnosy knižnice sú :

- z prenájmu knižničných priestorov
- za zápisné,
- za upomienky,
- za kopírovanie,
- za rešerše,
- medziknižničná a medzinárodná výpožičná služba,
- za stratené knihy,
- príspevky od čitateľov,
- za burzu kníh,
- ostatné služby

1. **Výnosy v členení podľa rozpočtových programov /v €/**

Popis výnosov /číslo účtu a názov/	**Suma v € r. 2017**	**Suma v € r. 2018**
602 – Tržby z predaja služieb	**37 204,35**	**41 410,29**
Z toho napr.- nájomné	9 143,00	12 171,00
– zápisné deti	1 106,00	1 236,75
zápisné dospelí	20 097,50	20 406,70
upomienky	5 803,50	6 355,90
kopírovanie	564,45	642,95
MVS, MMVS	166,10	192,90
- rešerš	110,20	135,65
jednorazové členské	192,50	268,00
604– predaj kníh	**522,34**	**364,78**
648 – ostatné výnosy	**4 664,35**	**4 234,86**
Z toho napr.: burza kníh	56,45	318,81
– stratené knihy	165,20	43,50
– ostatné služby-rezervácie	1 371,40	1 586,70
653 – z účtov rezerv z prevádz.	**1 650**	**3 192,13**
662 - úroky	**8,47**	**7,48**
691 – výnosy z bežných transf	**771 186**	**761 513,00**
692 – výnosy z kap. transf.	**54 187,80**	**50 593,70**
693– transferov ŠR – KP, MČ, FPU	**45 790,87**	**54 755,86**
694 – z kap. transferov	**751,20**	**751,20**
695 –Výnosy z tranf. od EÚ	**10 962,47**	**7 767,69**
697 – výnosy samosprávy	**2 229,46**	**850,00**
SPOLU:	***929 157,31***	***925 440,99***

Náklady na bežnú prevádzku (v €)

Popis nákladov /číslo účtu a názov/	**Suma v € 2017**	**Suma v € 2018**
501 – Spotreba materiálu	118 561,60	105 593,82

502 – Spotreba energie	75 928,67	76 252,80
504 – Predaj kníh	522,34	364,78
511 – Opravy a udržiavanie	54 826,26	23 153,04
512 – Cestovné	5 917,47	4 442,42
513 – Náklady na reprezentáciu	690,90	986,60
518 – Ostatné služby	85 726,30	82 112,87
521 – Mzdové náklady	366 604,43	395 394,73
521- Mzdové náklady – odmeny na základe	3 053,55	2 653,89
524 – zákonné soc. poistenie	128 524,59	139 282,09
525 – ostatné sociálne poistenie	3 565,96	4 229,72
527 – zákonné sociálne náklady	23 458,99	29 330,21
532 – daň z nehnuteľnosti	1 288,74	1 288,74
538 – ostatné dane a poplatky	1 343,33	925,09
544 – Zmluvné pokuty	0,00	30,00
548 – ostatné náklady na prevádzkovú činn.	429,62	636,20
551 - odpisy	54 939	51 344,90
553 – tvorba ost. rezerv z prevádz. činn.	3 192,13	7 025,53
563 – Kurzové straty	12,87	9,85
568 – ostatné finančné náklady	321,96	242,81
SPOLU	**928 908,71**	**925 300,09**

Výnosy VKJB k 31.12.2018 predstavujú výšku 925 440,99 €
Náklady VKJB k 31.12.2018 predstavujú výšku 925 300,09 €
Zisk organizácie k 31.12.2018 140,90 €

<u>Spotrebované nákupy (účet 50)</u>:

Spotreba materiálu (501)

Na nákup kníh, časopisov a špeciálnych dokumentov organizácia vynaložila celkom 86 755,19 €. Z uvedenej čiastky boli zakúpené aj dokumenty, ktoré neboli zapísané do fondu Verejnej knižnice, ale boli určené na propagačné účely.

Z toho :	z rozpočtu KSK 0040100	38 031,56 €	nákup kníh vo výške	28 789,69
			nákup časopisov	9 241,87
	z rozpočtu KSK – 0040200		nákup kníh vo výške	10 850,59
	z rozpočtu KSK –0040800			13 500,00
z toho:			nákup kníh	12 000,00
		rozšírenie zbierkového fondu HuO		1 500,00
Grant Fond na podporu umenia zostatok		r. 2017	nákup kníh vo výške	7 432,76
		r. 2018	nákup kníh vo výške	11 978,14
Grant Fond na podporu národnostných menšín				1 700,00
H5 – príspevok TEHO		300,00 z toho nákup kníh vo výške		300,00
P5 – príspevok MČ Barca		400,00 z toho nákup kníh vo výške		400,00
P7 – príspevok MČ Západ		300,00 z toho nákup kníh vo výške		60,00
Erasmus		nákup kníh vo výške		86,16
P7 – príspevok Mestské lesy		250,00 z toho nákup kníh vo výške		250,00
P11 – príspevok MČ Jazero		400,00 z toho nákup kníh vo výške		350,00
P14 – príspevok MČ Šaca		1.700 z toho nákup kníh vo výške		1 500,00

Burza kníh 315,98

Pre obecné knižnice okresu Košice-okolie neboli na základe dohôd s obecnými úradmi zakúpené knihy za zvýhodnených finančných podmienok.

Ostatné výdavky tvoriace položku spotreba materiálu boli použité na nákup kancelárskeho, čistiaceho, údržbárskeho a iného materiálu, PHM a iné.

Spotreba energií (účet 502)	r. 2016	r. 2017	r. 2018
Spolu:	**86 404,70 €**	**75 928,67**	**76 252,80**

Mierne zvýšenie nákladov za spotrebu energií spôsobila zmena výšky platieb a cien. Zároveň sa knižnica snaží znižovať náklady postupnou výmenou neónov za lineárne LED trubice , čím by malo dôjsť k opätovnému zníženiu nákladov.

Služby (účet 51)
Opravy a udržiavanie (účet 511)

V roku 2018 knižnica pokračovala radikálnou úpravou a skrášlením priestorov predovšetkým na pracovisku Hviezdoslavova 5 a Hlavná 48. Vymaľoval sa vstupný chodbový priestor a vyčistila sa vstupná časť podlahy budovy Barkóczyho paláca a zároveň sa pokračovalo v úpravách priestorov prvého poschodia – oprava kancelárskych a pavlačových dverí. Na Hviezdoslavovej 5 sa upravili parkety na poschodí odd. náučnej literatúry a študovne a kancelárii oddelenia doplňovania kde došlo aj k výmene neónových svietidiel za lineárne LED trubice.
Na priebežné opravy strojov, auta, počítačovej techniky a zariadení knižnice podľa potrieb pracovísk bolo daných celkom 1 125,83 €. Na opravu a bežnú údržbu motorového vozidla organizácia vynaložila 173,84 €.

Osobné náklady (účet 52)
Mzdové náklady (účet 521)

Platy zamestnancom boli od 1.1. 2018 upravované vo výške 4,8% v zmysle Nariadenia vlády SR zo dňa 13.12.2017. Priemerná mzda na jedného zamestnanca bola 787,79€ a vekový priemer zamestnancov bol 44,7 rokov.

V zmysle vyššej kolektívnej zmluvy platíme poisteným zamestnancom na **doplnkové dôchodkové poistenie** na náklady organizácie 2% a 3% podľa veku z vymeriavacieho základu poistencov. Celkové čerpanie za rok 2018 dosiahlo výšku 4 *229,72* €.

Na úhradu nemocenského počas prvých 10 dní práceneschopnosti zamestnanca bolo vynaložených 1 388,12 € a príspevok na stravu zamestnancov vo výške 19 003,75 €.

Na odchodné bolo vyplatených 4 596,44 €.

Dane a poplatky a ostatné náklady (účet 53, 54, 56)

Čerpanie na týchto položkách predstavuje úhradu dane z nehnuteľnosti, ostatné dane, koncesionárske poplatky, poplatok LITA a ostatné náklady na prevádzkovú činnosť.

Odpisy DNHM a DHM

Odpisy predstavovali sumu 51 344,90 €.

Ostatné rezervy (účet 553)

V zmysle nových pravidiel účtovania boli vytvorené rezervy iba z prevádzkovej činnosti vo výške 7 025,53 €.

Pohľadávky z nájmu – dlhodobé (účet 374)

Na účte 374 evidujeme pohľadávky z nájmu vo výške 5 576,61 €.

- z toho *dlhodobé* vo výške 5 576,61 €, týkajú sa firmy Panda Trade, ktoré sú vymáhané exekučnou cestou.

Záväzky zo sociálneho fondu (účet 472)

Soc. fond bol tvorený vo výške 1,25% zo súhrnu miezd zamestnancov vo výške 4 341,90 € a vo výške 3 392,75 € bol použitý na tieto účely:

- stravovanie zamestnancov 3 192,75
- pri životnom jubileu, pri narodení dieťaťa 100,00

Sociálny fond	2018
Stav k 1.januáru	1 381,22
Tvorba sociálneho fondu – povinný prídel	4 341,90
Čerpanie sociálneho fondu	3 392,75
Stav k 31.decembru	**2 330,37**

4.2 Správa majetku

1. Opravy a údržba

Celkový objem financií	**Poznámka**
26 833,37	

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené najvýznamnejšie opravy a údržby

Názov akcie	**Realizované práce**	**Objem finančných prostriedkov**	**Zdroj financovania**	**Poznámka**
Výmena dverí replika pôvodných	Dodávka, montáž dverí Hlavná 48	11 244,00	KSK	
Reštaurovanie stoličiek a kresiel	Čalúnnické práce Hviezdoslavova 5, Hlavná 48	4 880,00	KSK	
Výmena svietidiel	Výmena tradičných žiarivkových trubíc za lineárne LED trubice Hviezdoslavova 5	3 492,37	KSK	

Názov akcie	Realizované práce	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka
Oprava stien	Maliarske práce, vysprávky Hviezdoslavova 5	372,20	KSK	
Oprava stien	Maliarske práce, vysprávky Hlavná 48	665,24	KSK	
Čistenie dlažby	Čistenie a impregnácia dlažby Hlavná 48	859,56	KSK	
Oprava parkiet	Oprava parkiet 1. posch. Hviezdoslavova 5	5 220,00	KSK	

Objekt Hlavná 48
Do správy prešiel objekt v r. 1987. Ukončenie rekonštrukcie v roku 1996. Pamiatková budova s certifikátom bezbariérovej budovy.
V roku 2012 sa uskutočnila rekonštrukcia časti priestorov – suterén, prízemie, podkrovie, dvor a strecha v rámci projektu KSK Ostrovy kultúry -Otvorená zóna 4.
Stav ostatnej časti budovy:

- Okná sú rozsušené, nepriliehajú, pri prívalových dažďoch steká voda do vnútra miestnosti.
- Fasáda budovy je zatečená, potrebuje opravu a nový náter.

Objekt Hviezdoslavova 5
Vlastníkom je mesto Košice, ktoré túto budovu prenajalo pre účely knižnice, z Košickým samosprávnym krajom a ten následne s Verejnou knižnicou Jána Bocatia zmluvu o podnájme na dobu určitú od 13.12.2011 do 12.12. 2051.
V roku 2012 sa uskutočnila prístavba nových priestorov v rámci projektu KSK Ostrovy kultúry – Otvorená zóna 5.
Stav ostatnej časti budovy:

- Fasáda budovy je zatečená, opadáva.

2. Investície: Rekonštrukcie, novostavby

Názov akcie	Termín realizácie celej investičnej akcie (začiatok – koniec)	Realizované práce v danom roku	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka

V roku 2018 neboli vykonávané žiadne rekonštrukcie a novostavby.

3. Prehľad o aktuálnych nájomných zmluvách

Prenájom nami spravovaných priestorov

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Nájomník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška získaných prostriedkov z nájmu (vrátane služieb spojených s nájmom) za rok 2018)
Hlavná 48, Košice Zmluva o výpožičke 1/2013	**Košice región turizmus**	1.7.213 – 31.12.2021	8 576,89 služby , bez nájmu
Hlavná 48 Košice Zmluva o nájme nebytového priestoru č. 1/2015	**Gabriela Sotáková - GAROMI**	1.5.2015-neurčito	9 044,81,- nájom a služby spojené s nájmom

Pri Zmluve o Výpožičke s organizáciou Košice-Region sa jedná o bezodplatné vypožičiavanie priestorov (iba refundácia nákladov, bez zisku) nachádzajúcich sa v budove na Hlavnej 48. Účel nájmu je nekomerčný, vo väzbe na projekt EHMK – Košice 2013.

Nájomné vzťahy, kde je knižnica v podnájme

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájmom) roku 2017
Východoslovenská galéria, Hlavná 27, Košice	**Východoslovenská galéria**	1.7.2015-neurčito	0
OC III, Hemerková 39, Košice	**OMIDA, s.r.o**	1.7.2011-neurčito	20 156,29 nájom a služby spojené s nájmom
Trakt F, Trieda SNP 48/A, Košice	**Bytový podnik mesta Košice, s.r.o**	1.1.1993 – 31.12.2022	10 614,09 nájom a služby spojené s nájmom
OC Čingov, Uralská 3, Košice	**Mestská časť Košice-Nad Jazerom**	1.3.2006 – neurčito	5 175,55 nájom a služby spojené s nájmom
OC TORYSA, Jaltská 2, Košice	**PB Capital, a.s.**	1.2.2016 - neurčito	5 699,62 nájom a služby spojené s nájmom
Kultúrne stredisko, Železiarenská 7	**Mestská čas Košice-Šaca**	1.1.1985 -neurčito	2 628,48 služby spojené s nájmom

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájmom) roku 2017
Košice-Šaca			

4.3 Projektová úspešnosť

PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ									
Názov projektu	**Cieľ projektu - stručne**	**Finančný zdroj, program, podprogram**	**Skutočné náklady projektu**					**Termín realizácie**	**Poznámka**
			Získaná dotácia	**Zdroje z KSK**	**Vlastné zdroje**	**Ostatné**	**Spolu**		
Osudové osmičky	Výstava k osmičkovým rokom	FPKNM	1500		116,41		1616,41	2.7.-31.12.2018	
Spoznajme sa	Séria podujatí zameraná na národnostné menšiny	FPKNM	3000		201,87		3201,87	3.9.-31.12.2018	
Čítame maďarsky	Podpora nákupu kníh v maďarskom jazyku	FPKNM	1700		100		1800	1.9. - 31.12. 2018	
Knihy na dosah	Realizácia literárneho portálu	FPU	6000		390		6390	1.4. - 31.12. 2018	
1+1	Literárno-hudobné večery slovenských spisovateľov a ich hostí	FPU	3500		201,79		3701,79	1.4. - 31.12. 2018	
Kvalitné a pestré čítanie pre všetkých	Obnova knižničného fondu	FPU	20 000		1 500		21 00	1.5. 2018 - 30. 4. 2019	Projekt realizovaný 2018/2019
Podpora pobočky Šaca	Nákup knižničného fondu a podpora podujatí	MČ Šaca	1700		0		1700	2018	

Knižnica – pilier čitateľskej kultúry	Nákup knižničného fondu a podpora podujatí	MČ Nad jazerom	400		0		400	2018	
Silver Wind	Podpora celoživotného vzdelávania	MČ Západ	300		0		300	2018	
Posilnenie komunitného života v Barci prostredníctvom čítania a vzdelávania	Nákup knižničného fondu a podpora podujatí	MČ Barca	400		0		400	2018	
Knižnice pre vzdelávanie 50 plus	Mobility a realizácia pilotných vzdelávacích podujatí pre verejnosť	ERASMUS+	za rok 2018 suma pre VKJB 4 720 €, úhrada bude poukázaná po schválení záv. správy		-		23500 Celkom v roku 2018 financované v roku 2017	1.1.2018-31.10.2018	Ukončenie 24 mesačného projektu
Jedným klikom za pamätníkom	Vytvorenie mobilnej , aplikácie o pamätných tabuliach oboch miest, prepojenie s fondom a prezentácia	INTERREG SLOVAKIA-HUNGARY	33 363,83 celkom 18355,51 pre VKJB		5887,73 celkom 3239,21 pre VKJB		39251,56 celkom 21594,72 pre VKJB	rok 2019	Projekt v prípravnej fáze
Šanca – zvýšenie zamestnanosti znevýhodnených	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Dotačný systém ÚPSVaR	14 500€				14 500€	Príspevok na 2 chránené pracoviská	

Knihynadosah, literárny e-magazín	Slovenská asociácia knižníc	Grant SAK	300 €				300 €		

5. Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov

Stav k 31.12.

Pracovná pozícia – názov (v súlade s organizačnou štruktúrou)	Úväzok (v %)	Počet ľudí – fyzický stav	Obsadená v roku 2018 (áno/nie)	Pozn.
riaditeľka	100	1	áno	
asistentka riaditeľky	100	1	áno	
Vedúca útvaru knižničných fondov a služieb	100	1	áno	
Vedúci útvaru reg.koor.a proj.činnosti	100	1	áno	
Vedúca útvaru ekon.-tech.	100	1	áno	
Vedúca oddelenia, sprac. Kniž.fondov,ochr.a revízie KF	100	1	áno	
Vedúca oddelenia – reg.a bibliog.	100	1	áno	
Knihovník	100	29	áno	
manažér	100	3	áno	
manažér	60	1	áno	
údržbár	100	1	áno	
upratovačka	100	1	áno	
upratovačka	Spolu tvoria 150%	7	áno	VPP – 7 zamestnancov

Pohyb zamestnancov

		Pozn.
Počet zamestnancov k 1.1. (prepočítaný stav)	**42,1**	
Počet zamestnancov k 31.12. (prepočítaný stav)	**41,7**	
Počet novoprijatých	**3**	
Počet tých, čo odišli	**4**	

Spolupráca s UPSVaR		
Chránené pracovisko	Poskytnutý príspevok na činnosť chráneného pracoviska	Digitalizačné pracovisko na HuO – Hlavná 48 Knihovník – animátor - detská časť beletrie v centrálnej požičovni

Zabezpečovanie aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby	Výpomoc v knižnici pri balení, olepovaní a označovaní kníh	V rámci roka 2018 spolu 4 dobrovolníci

6. Marketing a propagácia

Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach (VKJB) propagovala svoje aktivity a podujatia prostredníctvom všetkých dostupných masovokomunikačných prostriedkov. Zároveň využívala pre informovanie verejnosti aj najnovšie technológie.

Každá zverejnená informácia týkajúca sa aktuálnej činnosti, plánovaných podujatí, resp. ostatných oznamov VKJB sa objavila na stránke a facebookovom profile knižnice. Od januára do decembra 2018 navštívilo stránku www.vkjb.sk 32 112 používateľov, z ktorých veľká väčšina (až 94 %) boli noví návštevníci. Bez ohľadu na to, či išlo o nových alebo vracajúcich sa návštevníkov, celkový počet kliknutí na stránku bol 169 996. Jeden návštevník sa na stránke zdržal v priemere 2,09 minúty.

Pozvánky na podujatia v elektronickej podobe boli distribuované prostredníctvom emailov a sms správ čitateľom knižnice, ktorých je viac ako 10 tisíc. Ku každej aktivite boli vytvorené pozvánky, plagáty, ku kľúčovým podujatiam aj tlačové správy. Tie boli umiestnené na stránke a facebookovom profile knižnice, knižničnom celoslovenskom portáli Infolib a webových sídlach: Terraincognita, kamdomesta, mickosice, mojekosice.sk, podujatia.sk, ajdnes.sk. Plagáty v tlačenej forme knižnica umiestňovala v kníhkupectvách, školách a partnerských inštitúciách.

Informácie o aktivitách knižnice sa dostali do médií prostredníctvom tlačových správ distribuovaných cez Slovenský syndikát novinárov. Správy o plánovaných podujatiach, reportáže z aktuálne realizovaných alebo už uskutočnených akcií boli zverejňované v tlačených periodikách, webových stránkach, rozhlase a televízii. Jednotlivé aktivity boli propagované aj prostredníctvom regionálnych a knihovníckych periodík s celoslovenskou pôsobnosťou. V sledovanom roku bol celkový počet mediálnych výstupov 305.

Najvýznamnejšie propagačné aktivity	**(počet a stručný popis)**
Tlačené výstupy	**78** Veľkú časť tlačených výstupov (45) tvorili články propagujúce fond regionálneho oddelenia. Boli publikované v týždennej periodicite v týždenníku Košické večer pod názvom Čo písali košické noviny pre 100 rokmi. Tlačené média vo zvýšenej miere reflektovali aj podujatia realizované v rámci projektu Spoznajme sa. Média ďalej informovali o výstavách, vzdelávacích aktivitách, podujatiach i činnosti knižnice všeobecne.
Sociálne médiá	**170** Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach propagovala svoje aktivity veľmi intenzívne aj na sociálnych sieťach. Na facebookovej stránke aj osobnom profile knižnice sa pravidelne objavovali aktuálne

	informácie o plánovaných podujatiach, pozvánky, fotografie a krátke správy z už uskutočnených akcií.
Výnimočné výstupy v rozhlase, TV	**29** Rozhlas a televízia sústredili svoj záujem najmä na podujatia organizované v rámci projektu Spoznajme sa, ktorého zámerom bolo predstaviť kultúru národnostných menšín žijúcich v meste Košice - rómsku, českú, maďarskú a židovskú. Priniesli správy aj o výstave s názvom Osudové osmičky tiež unikátnej výstave prezentujúcej regionálne kroje, čepce a party. Vo všeobecnosti veľkú pozornosť zaznamenali takmer všetky činnosti knižnice.
Iné – Online výstupy	**28** O aktivitách knižnice informovali aj mnohé portály a webové stránky. Prinášali informácie o literárnych besedách, výstavách, vzdelávacích cykloch a ďalších kľúčových aj menej významných aktivitách knižnice.

7. Priority rozvoja organizácie na budúci rok

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2019	**Komentár**
Cezhraničný projekt SR-MR, EZUS, Pamätné tabule a pamätníky – mobilná aplikácia	VKJB je lídrom projektu, vo výzve uspela ako jediná organizácia KSK, získaných 33 400€
Literárny e-magazín knihynadosah.sk, financie z Fondu na podporu umenia 6200€	Zabezpečenie trvalej udržateľnosti, spustenie kampane pre začínajúcich autorov Ukáž sa! záštita predsedu KSK
1+1 besedy so slovenskými spisovateľmi a ich hosťami, plus hudobný doprovod	Inovatívny, multižánrový formát besied
Oprava fasády centrálnej požičovne na Hviezdoslavovej 5	Pamiatkovo chránený objekt, schválených 150 tis. €, realizuje VKJB
Zariadenie klubovej miestnosti pobočky na KVP, žiadosť o financie na FPU	Posilnenie pozície komunitnej knižnice, spolupráca s mestskou časťou

Názov: **Správa o činnosti a hospodárení 2018**
Verejná knižnica Jána Bocatia

Spracoval: kolektív vedúcich pracovníkov knižnice

Zodp. redaktorka: Ing. Soňa Jakešová

Vydala: Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach
kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja

Rok vydania: 2019

Za obsah zodpovedajú vedúci a odborní pracovníci jednotlivých útvarov a oddelení. Text neprešiel odbornou jazykovou úpravou.